

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

Foaie politică

Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

să primească la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12.)

Un gh. pe săptămână prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani, a treia-oră 10 bani.

„Tace și face“.

E cunoscută fabula „Lupul și mielul”. Un lup bea apă dintr'un pârâu. Mai în jos de el bea și un miel. Lupul, lacom după carnea mielului, dar voinde să-l scoată pe miel vinovat cu ceva, care să-l îndreptățască să-l sfârtece, începând să-l mustre:

— Pentru ce-mi turburi apa, mielule?

— Dar cum să ți-o turbur, când eu stau mai la vale de tine!

— Atunci pentru ce m'ai înjurat anul trecut?

— Dar anul trecut eu nici nu eram pe lume!

— Dacă nu m'ai înjurat tu, m'a înjurat mamă-ta, urlă lupul și sărind pe bietul miel îl sfășie.

Adevărul din fabula aceasta, că mielul găsește totdeauna pricină, când vrea să facă un rău deaproapelui său, se dovedește zilnic în patria noastră.

Zilnic ni se fac imputări, că nu suntem patrioți buni, cu toată că nu e popor în țara noastră tractat mai mășter, cu drepturile călcate în picioare de orice nemeric, și noi totuși jertfim avutul și sângele nostru pentru aceasta patrie, pe care o iubim ferbinte.

Mereu ni se fac nouă imputări, că suntem iredentiști, că vrem adevărat să ne rupem de patria noastră, în care neamul românesc hălăduște de aproape două mii de ani. Și tocmai noi suntem aceia, cari de sute și sute de ani am pus pieptul și ne-am vărsat sângele pentru a alungă pe dușmanul, care ne încălecă pământul, fără să căutăm a ne scăpa cu bani de datoria de sânge, cum făceau alții în patria noastră. Tocmai noi suntem aceia, cari, decăteori cetățeni orbiți ai acestei patrie au cutezat să se ridice împotriva persoanei sfinte a împăratului, s'au ridicat împotriva celor fărădelege. Pildă de felul acesta am dat în anii 1848/49, când patruzeci de mii de Români au fost uciși, averi românești prădate, numai pentru că au ținut să ne împlinim datoria către Domnitorul nostru.

Zilnic ni se spune, că statul ne ajută bisericile, școalele, așezămintele noastre culturale și economice. Zilnic însă vedem, că biserica națională caută să ni-o spargă, pe preoți vreau să-i facă slugi plecate ale guvernelor haine; școalele ni s'au închis și ni se închid cu sutele, în locul lor nu se deschid altele, sau dacă se deschid, acestea sunt străine, ceace e împotriva legii de naționalități, și nu urmăresc luminarea sufletelor noastre, ci îndobitocirea copiilor nostri. Iar când se ajută vre-o școală de ale noastre la plata învățătorului, din acele caută să facă o unealtă îndreptată im-

potriva intereselor noastre culturale și politice. Alte așezăminte culturale și economice de-ale noastre, cum e Asociațiunea, Societatea pentru fond de teatru român, reuniunile de meseriași ș. a. nu numai, că nu sunt sprijinite, dar sunt chiar împedecate în munca lor, cum s'a dovedit în multe părți cu Asociațiunea, cum s'a dovedit, când Românii au vrut să înființeze o reuniune de agricultură pentru Ardealul întreg, cum au Maghiarii și Sașii.

Gazetele noastre, cari toate propovăduiesc cultura națională, dragostea de patrie, respectul legilor și supunerea împăratului, sunt mereu prigonite cu procese, cari se judecă înaintea străinilor, așa că ceice scriu la foile românești sunt mereu în temnițe, iar editorii foilor trebuie să plătească nedrepte pedepse mari în bani.

Când e vorba de-a se face drumuri bune, de-a-se regulă râuri, cari nimicesc moșiile noastre, la ținuturile locuite de noi nu se gândește nimeni din cei ajunși, spre nenorocirea noastră, în fruntea țării.

Pășunile și pădurile s'au pus sub legi aspre numai ca să fim aduși la sapă de lemn, moși de-ale țării noastre precum și de cele cumpărate de stat au fost parcelate și date la venetici, nu nouă Românilor, cari le-am îngărășat cu sudoarea și sângele nostru. Ba au săvârșit chiar crima de-a lăsa să peară o comună românească, cum s'a întâmplat în Banat, numai ca pe moșia statului de lângă ea să colonizeze venetici.

Să mai vorbim de aspirarea politică? Mai toți funcționarii de stat, comitat, în anii din urmă și cei comunali, sunt străini de neamul nostru, trimiși pe capul nostru mai mult ca să ne batjocorească ce avem mai scump și să ne sugă. Inșiși Maghiarii iubitori de dreptate, în frunte cu prim-ministrul Lucaci, spun, că administrația din țara noastră e aziatică. La alegeri ni se pun în piept baionetele jandarmilor, cari ne împușcă fără milă, când folosindu-ne de dreptul, pe care ni-l dă legea, vrem să ne alegem pentru dietă pe oamenii nostri de încredere.

Și care a fost rezultatul acestei părțiri a unei singure naționalități din cele șapte, cari alcătuiesc statul nostru?

Ni-l spune un Maghiar, Lovăși Andor, vicecomitele comitatului Turda-Arieș, într'un articol, pe care-l publică în gazeta jidano-maghiară „Budapești Hirlap“.

Iată, ce zice:

De ani de zile presa (gazetele) și publicul maghiar s'a obișnuit să audă din partea Maghiarilor din Transilvania numai plângeri desnădăjduite și strigăte după ajutor. Toate guvernele au dat și dau ajutoare uriașe Maghiarilor din Transilvania, cari cu toate acestea nu încetează a se

plânge zilnic de întinderea tot mai mare a Românilor.

Ajutoare îndestulitoare au primit în toate timpurile. Altul e însă năcazul: am început (adecă Maghiarii) a deveni lași și a nu ne mai încrede în virtuțile străbune și în țaria neamului nostru (maghiar). Ne supărăm, că Românii înaintează pe căi nouă, neumblate încă și lucrează din răspuțeri în scopul ridicării, cultivării și înăvuirii poporului lor.

În timpul din urmă s'a format o pătură cultă românească, precum și o proțime cultă, cari iau parte cu mintea, inima și banul lor la orice lucrare culturală și economică. Pătura meseriașilor maghiari din Transilvania e aproape de peire. Văzând Românii acest lucru, ei au început o muncă temeinică pentru a-și forma meseriași, aducând jertfe mari pentru aceasta. Maghiarii însă stau cu mâinile în sân, nu se mișcă, nu lucrează aproape nimic, — ei fac anchete (cercetări) și bauchete, discută și se ceartă pentru orice fleac. Maghiarii visează înființarea unei industrii maghiare, dar nădejdea de-a-o înfăptui o leagă de capitalul german. Un vechiu păcat al Maghiarilor din Transilvania este, că se dușmănesc și se ruinează unul pe altul fără nici o remușcare, pe când naționalitățile țin laolaltă ca oțelul vărsat.

Maghiarii din Transilvania s'au obișnuit să aștepte orice binecuvântare sau mană cerească ori dela guvern, ori dela Cultureghilet; sunt orașe, cari ani de rând, schimbându-și părerile lor politice și votând când cu un partid, când cu altul, primesc ajutoare grase dela guvern, dar cari sunt veșnic nemulțumite și injură Cultureghiletul, care de fapt ar avea să răspândească cultura, nu să facă politică economică. —

Aceasta e o parte din ceace a scris vicecomitele Lovăși. El singur mărturisește, că guvernele patriei noastre sunt nedrepte, căci binele, pe cari sunt datoare să-l facă, îl fac numai pentru naționalitatea maghiară (și cea săsească Red.), iar nouă nu numai că nu ne ajută, dar ne pun mereu pedeci în dezvoltarea noastră culturală, economică și politică.

Vom luptă însă fără preget cu arma dreptății și a legalității, ca stările acestea de nesuferit să înceteze, căci trebuie să înceteze, dacă nu vrem ca și pe patria noastră să o ajungă soarta Turciei.

Alte necuviințe. Poliția din Pesta a oprit tinerimea universitară română să țină o adunare de protestare împotriva crimeilor săvârșite în Macedonia de Greci, acești frați în cele ale guvernărilor nostri. Ea zice, că trăim în „vremuri turburi” și nu

se pot desbata chestiuni de politică externă. Așa dară ceea ce ertat în Viena, unde la adunarea Românilor au luat parte și deputați, în Ungaria nu se poate.

Cauza adevărată e, că pe ceice din nenorocire stăpânesc în țara aceasta i-a apucat groaza văzând solidaritatea (toți pentru unul și unul pentru toți) Românilor din toate țările locuite de Români. Și suntem mulți, căci pământul românesc nu e numai o bucată de Pustă.

Din aceleași „motive” au oprit și o șezătoare literară la Arad.

Condamnare. Când cu crima dela Mărgineni (Țara-Oltului), unde jandarmii au împușcat cinci Români, dl Gheorghe Țințariu a scris în gazeta bănățeană „Vocea Graniței” un articol, în care protestă împotriva acestei fărădelegi. Procurorul i-a intentat (făcut) proces de agitație, dar mai pe urmă l'a acuzat numai pentru calomnierea (vorbirea de rău) a jandarmilor. Curtea cu jurați din Timișoara l'a pedepsit la temniță ordinară. Făcând recurs la Curtea de Cassație, aceasta a întărit sentința, așa că dl Țințariu a trebuit să între la 5 Decembrie n. în temnița din Timișoara pentru patru luni.

Tocmai acum!

Din dietă. Venind la rând bugetul ministerului de agricultură, a luat cuvântul deputatul naționalist slovac *Lutka* arătând, că moșiile cele mari grofești sunt o nenorocire pentru țărănimea întreagă din Ungaria. A cerut totodată ca în școlile de agricultură copiii naționalităților să învețe în limba lor maternă. În altă ședință a cerut, ca judecătorii să cunoască bine limba poporului, nu să se înțeleagă cu oamenii prin tâlmaci.

Minciunile prim-ministrului Lukaci. În răspunsul, pe care l-a dat prim-ministrul Lukaci la vorbirile deputaților noștri, a spus, că în Ungaria orice popor își poate desvoltă liber cultura sa națională. Las' că legile școlare și bisericești îl dau de minciună, dar el a suferit, ca ministrul de interne să nu aprobe (să nu întărească) statutele societății studenților noștri universitari din *Cluj*, pentru că „aceștia nu se vor ține de statute!” Motivarea aceasta e cât se poate de hunică. Tot așa ne-ar putea opri dela mâncare, ca să nu ne rămână ceva în gât și să ne înecăm!

O nouă dovadă de sprijinire a așezămintelor noastre culturale. Despărțământul din *Sátmar* al *Asociațiunii* voia să-și țină adunarea în *Ardud*. Ea a fost oprită de autorități! Și prim-ministrul Lukaci, după el și fariseul ministru de culte Zici, tot mai cutează să mintă, că așezămintele noastre culturale sunt sprijinite de stat!

Înțelegerea germano-maghiară și Români. Am fost dat și noi știrea, că față de purtarea Slavilor din Austria, cari, afară de Poloni și o parte de Ruteni, țin mai mult cu Sârbii și Rușii, unii fruntași germani din Austria s'au gândit la o alianță mai strânsă cu Jidano-Maghiarii dela noi.

Deoarece nici Români nu sunt Slavi și puterea lor nu poate fi nebăgată în seamă, clubul german din Viena a rugat pe fruntașii noștri *Dr. Alexandru Vaida-Voevod* și *Aurel Popovici* să țină câte o conferință. Ei i-au împlinit dorința și s'au dus

la Viena. Despre ceea ce au vorbit acolo vom raportă mai amănunțit în numărul viitor.

Croații biruitori. Croații sunt pe cale a câștiga o biruință națională. Și o și merită, pentru că luptă dreaptă au luptat. Cu toată Croația își are autonomia (neatârănarea) ei națională, cu dieta ei proprie, la căile ferate din Croația se întrebuință o limbă străină, limba maghiară. Acum se va șterge dispoziția (rânduiala), ca limba de serviciu la căile ferate croate să mai fie cea maghiară.

Vorbirea din dietă a dlui deputat național Dr. Stefan C. Pop.

În ședința dela 13 Decembrie st. n., când se desbătea bugetul ministerului de culte și instrucțiune (cheltuielile statului pentru biserici și școli), deputatul nostru național, dl *Dr. Stefan C. Pop* a ținut o frumoasă vorbire, în care a arătat toate fărădelegile săvârșite împotriva culturii noastre naționale.

La început a criticat întâmplările petrecute în Iunie în dietă (când au fost alungați deputații opoziționali cu poliția) și adaugă că cu toate acestea se simte dator să vorbească la bugetul cultelor, pentru a arăta și cu această ocazie nemulțumirile naționalităților.

Fostul prim-ministru *Wekerle* a spus acum douăzeci de ani, că nu există chestiune de naționalități, în Ungaria. Acuma *Lukaci* a recunoscut că există această chestiune și că ea trebuie hotărâtă aici în Cameră. Dl *Pop* încă e de părerea prim-ministrului, dar nu primește ceea ce a spus *Lukaci* despre naționalități.

Apoi d-sa începe să înșire nemulțumirile Românilor. E întrerupt însă de președintele *Tisa*, care spune că deși nu vrea să restrângă libertatea de a vorbi a dlui *Pop*, îl roagă însă să rămâe la subiect.

Dl *Pop* cere voie dietei să se ocupe între marginile discursului său de chestiunea de naționalități. Dieta îi acordă acest drept, după care dl *St. C. Pop* continuă să înșire nemulțumirile naționalităților.

D-sa dă o lămurită desmintește celor susținute de prim-ministru referitor la purtarea ziarului „*Universul*” din București spunând că acest ziar serios și bine îngrijit n'a fost nici odată anti-maghiar (contra Maghiarilor), dar din când în când, la nevoie, știe să apere cu ceruta energie interesele Românilor asupriți din Ungaria.

Dl *Stefan Pop* amintește apoi că talentele (oamenii cari arată deșteptăciune) sunt suprimate (năcăjiți, împedecați) în Ungaria. Așa de pildă cunoscutul aviator, *Vlaicu*, deși născut în Ungaria, n'a avut parte nici de cel mai neînsemnat sprijin și a trebuit să plece din patria lui pentru a se putea validă.

D-sa amintește apoi starea mizerabilă a învățătorilor și preoților români, făcând constatarea, că înființarea noiei episcopii gr-catolice maghiare, jicnește adânc interesele românismului. Arată faptul că 83 de comune românești au fost alipite noiei episcopii, comune locuite numai de Români și cari se țineau de diecesele românești.

În fața unor stări de desnaționalizare ca aceasta, nu e mirare dacă presa română atacă și va ataca mereu guvernul ungar.

Neavând încredere în guvern, d-sa declară, că nu primește bugetul cultelor.

Știri politice din străinătate.

Reprezentanții statelor balcanice s'au adunat la Londra, ca să trateze (să se înțeleagă) despre pace. Cele întâmplare în timpul, decând ține armistițiul (încetarea luptelor) nu dau speranțe, prea mari, că pacea va fi încheiată ușor.

Bulgaria vestește mereu, că nu va încheia pace, dacă nu i se va da și *Adrianopolul* și *Kirkilise*. Ea nu vrea să țină socoteală de faptul, că după însași mărturisirea doctorului *Marvai*, conducătorul *Crucii-roșii* (a serviciului sanitar) din lagărul bulgar, *Bulgarii* au avut, înainte de-a ajunge la *Ceatalgea*, 70 de mii de morți și răniți, la *Ceatalgea* alți 20 de mii, lângă cari se mai adaugă vre-o 15 mii de morți și bolnavi de tifos și holeră. Cu toate acestea Bulgaria a chemat la arme și pe băieții de 17 ani.

Pe de altă parte *Turcia* nu vrea să știe de cedarea (lăsarea) *Adrianopolului* și *Kirkilisei*, vrea o *Albanie* și o *Macedonie* autonomă (țări de sine stătătoare) și pentru a-și îndeplini voința, a adus și aduce mereu trupe nouă de soldați turci din *Azia-mică*. În *Constantinopol* e un mare partid al războiului, care amenință cu o revoluție, dacă guvernul turc va îndrăzni să încheie o pace rușinoasă pentru *Turcia*.

Serbia încă tot n'a căpătat minte, căci bărbați politici sârbi, dar mai ales gazetele din *Belgrad* tipă mereu, că trebuie să li se dea un port la *Marea-Adriatică* și o parte din *Albania*. În privința purtării barbare față de *Conzului* nostru *Prohasca* dela *Prizrend*, guvernul sârb nu s'a rugat încă de iertare, așa că numai înțelepciunii celor din fruntea monarhiei noastre e de-a se mulțumi, că armata noastră n'a intrat încă în *Serbia*, ca să-i învețe pe cei de-acolo omenie.

De altminteri nu numai *Austro-Ungaria*, *Germania* și *Italia*, ale căror corăbii de războiu sunt în apropierea *Albaniei*, dar și *Anglia* și *Franța*, chiar și *Rusia* au hotărât, ca *Albania*, care își are dejă guvernul său provizor (ales pe timp nehotărât), să fie autonomă (neatârnată de alt stat). După unele telegrame, statele aliate cu *Serbia* încă sunt pentru autonomia *Albaniei*. Numai cât ele, ajutate de *Rusia*, n'ar vrea să fie *Albania* prea mare. În privința aceasta însă vor avea să hotărască *Puterile europene*.

Grecia, care s'a dovedit cea mai ticăloasă în războiul acesta, nici n'a vrut să primească armistițiul, dar și-a trimis și ea reprezentanți la pertractările de pace din *Londra*. Guvernul grecesc crede, că armata grecescă va fi și ea în stare să câștige cel puțin o biruință mai de dai *Doamne* împotriva *Turcilor*. *Indeosebi* ar fi vrut să cucerească orașul *Ianina*, din apropierea graniței turcești, după cum *Muntenegrii* au vărsat mult sânge, ca să pună mâna pe *Scutari* (*Scodra*). Dar n'au izbutit, iar *Grecii* au fost de nou bătuti lângă *Ianina* și fugăriți până la granița grecescă. Niște torpiloare turcești au prins și un torpilor grec în apropierea *Dardanelelor*.

Într'aceea aceasta oaste de tâlhari continuă să jefuească și să omoare pe *Români*, dintre cari mulți au scăpat numai cu ajutorul *Bulgarilor*, vre-o câțiva și cu al *Sârbilor*. În *România* s'a continuat în toate orașele cu toate adunările de protestare împotriva tâlhăriilor grecești. Pentru frații așele cu adunările de protestare împo-

stata, numai pe cei din Ungaria ne-au oprit guvernul vitreg.

O altă cauză, care micșorează speranța păcii, e neînțelegerea dintre Bulgaria și Grecia pe deoparte, între Serbia și Grecia de altă parte. Până acum nu s'au putut învoi, cum să împartă prada. Orașul Salonic îl vrea și Bulgaria și Grecia, orașul Monastir (Bitolia) îl vrea și Grecia și Serbia. Bulgarii chemaseră în timpul din urmă treizeci de mii de soldați de-ai lor din Salonic la Dedeagaci, ca să fie mai aproape de Ceatalgea. Acum vine știrea, că cei 30 mii de soldați bulgari au fost trimiși iară la Salonic, semn, că a început să slăbească dragostea între aliași.

Deodată cu conferența pentru pace a statelor balcanice, s'au întrunit în Londra și conferența ambasadurilor (ministriilor) Marilor-Puteri europene, ca să se sfătuiască și aceștia mai ales asupra mijloacelor, cari să împedecă izbucnirea unui războiu între ele. De altminteri speranțele, că pacea între statele europene va fi păstrată, sunt mari, mai ales, că Anglia, chiar și Franța au declarat, că vor face tot ce e cu putință pentru pace. Se'nțelege, că și Rusia se va potoli, cecăce a și început să dovedească, recunoscând și ea autonomia Albaniei.

Pertractările (consfăturile) între România și Bulgaria cu privire la îndreptarea graniței dobrogene nu s'au terminat. Danef, trimisul bulgar, a spus numai atât, că el e mulțumit cu rezultatul vizitei lui la București. Danef e acum în Londra ca reprezentant al Bulgariei. Se crede, că tot el va continua pertractările cu România, care de altminteri e hotărâtă și bine pregătită pentru orice întâmplare s'ar ivi, când o vorba de drepturile ei.

Din purtările Sârbilor.

Spion sârb. Amenințând să izbucnească un războiu între monarhia noastră și Sârbia, țara aceasta a trimis spionii la noi. Nu de mult a fost prins unul în Becicherecul mare (Bănat). El a fost arestat. Cercetându-l, s'au aflat la el o mulțime de hărți (mape) geografice și douăsprezece coroane. Luat de scurt, a spus, că e inginerul Jivovici și a venit să cumpere opinci pentru armata sârbească.

Cruzimile Sârbilor. Mai ales gazetele engleze publică știri îngrozitoare des-

pre cruzimile săvârșite de Sârbi împotriva Turcilor și Albanezilor nearmați. Pe unde au ajuns, au dărâmat toate casele și au omorât bărbați, copii și femei. În Albania au îngropat chiar oameni de vii. Se'nțelege, că astfel de barbari mai răi decât Tătarii cei vechi nu merită să-și mărească țara. Popoarele civilizate din Europa s'au umplut de scârbă față de Sârbi.

Marele duce rus Nicolae Mihailovici, Vărul Țarului Rusiei, în București.

În numărul trecut am dat mai pe scurt amănunte despre primirea din samă afară sărbătorească, de care a fost învrednicit marele-duce rus Nicolae Mihailovici la sosirea sa în București.

La Gara-de-Nord l-au așteptat Regele României, moștenitorul tronului, prințul Carol, toți ministrii, o mulțime de generali și alți ofițeri și slujbași mari ai statului. Regele era îmbrăcat în uniformă de general rus, moștenitorul tronului și prințul Carol încă erau în uniforme rusești. După ce a coborât marele-duce din vagon, s'au îmbrățișat și sărutat cu Regele. Compania de onoare de pe peronul gării, cu muzica, a strigat: Ura! de s'a cutremurat Gara-de-Nord.

Dela gară până la Palatul regal, Regele și marele-duce au mers într-o caleasă numai sticlă și aur. Înaintea calesei era un escadron de jandarmi călări dela palat, după caleasă alt escadron, pe laturi ofițeri în uniforme strălucitoare de aurul de pe ele. Apoi urmasse celelalte calese. Călea Griviței și Călea Victoriei erau înșesate de lume, care strigă: Ura!

Miercuri, ziua aniversării (amintirii) lui Plevnei, a fost mare slujbă la mitropolie, luând parte Regele, principele de coroană, prințul Carol, marele-duce rus Nicolae, generali ruși și români, doi generali bulgari, dintre cari unul român, mitropolitul, episcopii, ministri români, ministrul Rusiei și al Bulgariei și tot ce are Bucureștii mai ales.

La liturghie, la eșirea cu darurile, s'au pomenit și Țarul Rusiei, marele-duce Nicolae și toată familia împărătească. Corul mitropolitian a cântat atunci răspunsurile în limba rusească. După serviciul sfânt au defilat trupe din București pe dinaintea ce-

lorce au fost la slujbă. Se'nțelege, că jumătate Bucureștii au fost de față la defilare, mai ales că toate școalele și cancelariile au fost închise.

Înainte de sfânta slujbă, marele duce a dat Regelui, în sala cea mare a tronului, bățul de mareșal, adecă de cel mai mare general în armata rusească după împăratul (țarul). Bățul e numai aur și petri scumpe.

Mercuri seara a fost un prânz mare la Palatul regal. Regele a ținut o vorbire, în care a zis, între altele, următoarele:

Amintirea acestor timpuri glorioase (când au luptat adecă Românii împreună cu Rușii sub comanda Regelui Carol), a luptelor vitejești și a marilor jertfe, ce ne-am impus (adus) împreună, care au fost încununat de izbândă, va rămâne pe veci una din paginile frumoase și glorioase ale istoriei noastre.

Astăzi însă toate gândurile Mele se îndreaptă cu cea mai duioasă dragoste către Augustul Vostru Suveran (țarul Rusiei), spre a-i exprima adâncă mea recunoștință, că a ales pe Alteța Voastră Imperială spre a-mi da însemnele înaltei demnități, ce Mi-a conferit (mareșal).

Marele-duce a răspuns:

Ridic pâharul meu în sănătatea Maiestății Voastre și în sănătatea M. S. Regina și a Augustei Familii Regale Române, precum și în sănătatea strănei legături ale glorioaselor noastre armate, armata română și armata rusă, călăuzite atât de strălucit sub comanda Maiestății Voastre acum 35 de ani la Plevna, în ziua de 28 Noembrie 1877. Ura!

Toți oaspeții au fost decorați cu cele mai mari ordine românești.

Dup'ameazi marele duce a făcut o plimbare pe jos pe Călea Victoriei și pe Bulevard, fiind însoțit numai de un domn. Așa ceva n'ar putea să facă în Petersburg, unde Țarul și membri familiei lui sunt amenințați mereu de bombe.

Marele duce a eșit numai Vineri din România, mergând în Rusia.

Vizita aceasta e de mare însemnătate și rodirile ei se vor vedea mai târziu.

Deodată cu prezentarea bastonului*) de mareșal, marele-duce Nicolae Mihailovici

*) Petriile scumpe de pe acest baston sunt în valoare de peste trei sute de mii de lei.

Cu paloșul.

51
Poveste vitejască din vremea descălecatului Moldovei de Radu Rosetti.

(Urmaso).
XXIII.

Floarea Lăpușnii.

Pe malul înalt al unei scursuri a Lăpușnii se afla așezat, pe acea vreme, satul Văzimeștii, descălecat, cu un veac înainte, de kneazul Vișin, un viteaz vestit a cărui nume era încă viu în mintea Lăpușnenilor.

Cele trei sute și mai bine de case, care alcătuiau satul erau, aproape toate, înconjurate de livezi și de vii întinse, întinzându-se, unele, până la poalele codrilor mărginași. Printre gardurile așezărilor șerpăiau o mulțime de drumuri, iar, prin mijlocul satului, trecea șleavul care ducea dela Lăpușna la Kigheciu.

Într-o seară senină a începutului lui

Iulie, adecă vre-o șase săptămâni după intruirea dela kneazul Balos, vre-o două ocașuri după stinsul lumânărilor în sat, un călăreț venea în goana calului dinspre Kigheciu.

Călărețul era tinăr, înalt, de făptură puternică, deși sprintenă. Pletele lungi care-i dădeau pe umere erau de un castaniu deschis, în ochii albaștri închiși, aproape negri, mari și vioi, scânteia îndrăzneala; nasul era drept, mustețile bălane și răsucite lăsau descoperit chipul frumos al gurii.

Pe cap, purta o pălărie de păslă neagră, cu fundul ridicat și drept, a cărei margini late și răsucite erau împodobite cu fir.

Îmbrăcămintea îi era alcătuită dintr'un mintean cu mâneci albastru închis, cusut peste tot cu flori roșii și galbene. Mănecele, strimte până la cot, largi și spintecate dela cot în jos, erau încheiate deasupra mânilor. O cingătoare de piele roșie, împodobită cu cuie și cu flori de argint, stringea nădragii largi de aba albastră, cusuți cu flori ca și minteanul și vârați, sub

genunchi, în ciubote de iuft roș cu turetcile suffocate.

Calul era un armăsar murg: capul îi era mic, coama lungă și deasă, pieptul și sapa late și puternice, iar picioarele subțiri și vâjnoase cu copite mici.

Scaunul șalii, de fildeș săpat, acoperit cu o perină de iuft roș, era așezat pe o arșea de postav roș, împodobită, de jur împrejur, cu ceapraz lat de fir de aur, iar popii, căpețala și frâul de piele roșie erau acoperite cu cuie și flori de fir.

Nu se vedea asupra lui altă armă decât la șoldul stâng, un paloș atârnat de o curea prinsă sub chimir și trecând, sub mintean, pe umărul drept.

Călărețul când se văzu aproape de cele de întâi case, cărnii la stânga, pe cărare, schimbând goana calului în umblet.

Încunjurând astfel, aproape tot satul, ajunsese în curând la piciorul unei mici ridicături de pământ, sădită cu vie și cu pomi și împrejmuită cu un gard de nuiete care făcea o cotitură pe loc.

vici a dat Regelui Carol și o scrisoare scrisă de mâna Țarului. Ca să vadă și cetitorii noștri, cum își scriu împărații și regii, lăsăm să urmeze și aceasta scrisoare:

Domnule și Frate,

Dorind să aduc cinste înaltelor virtuți militare ale Maiestății Voastre, precum și să întăresc memoria glorioasei confraternități de arme a Țărilor Noastre, atunci când armata română, sub înalta conducere a Maiestății Voastre, s'a acoperit de strălucire în neuitatul an 1877, V'am numit, la 17 Septembrie a. c., Mareșal al armatei Mele.

Însărcinând pe prea iubitul Meu unchiu, Marele-Duce Nicolae Mihailovici, de a Vă aduce în numele Meu bastonul de Mareșal, în chiar ziua aniversării memorabile a luării Plevnei, Îmi place să nădăjduiesc că Maiestatea Voastră va binevoi să vadă în acest act o nouă dovadă a simțimentelor Mele neschimbătoare pentru Maiestatea Voastră.

Sunt încredințat, că prietenia care Ne unește va contribui să strângă legăturile de frățietate între popoarele Noastre.

Făcând urări pentru înaintarea și succesul României, sub înțeleapta guvernare a Maiestății Voastre. O rog să primească asigurarea Inaltei stime și neschimbatei dragoste cu care sunt Domnule și Frate al Maiestății Voastre.

Bun frate, Nicolae

Tsarkoe Selo, 23 Noembrie 1912.

Ce scriu alte gazete?

„Gross-Österreich“ (Viena). Un fost senator român a publicat în gazeta *Temps* din Paris mai multe scrisori, în gari declară, fără nici un încunjur, că România trebuie să se dea de partea Rusiei și a aliaților ei, pentru că dela Austria n'are nici un folos, și apăsarea Românilor din Transilvania și Ungaria continuă, fără să scadă, cu toate vorbirile frumoase ale unora. Rusia oficială nu mai încetează cu semnele de dragoste pe lângă România și n'ar trebui să fim surprinși, dacă se va împlini planul de-a însură pe viitorul moștenitor al tronului, prințul Carol, cu o mare ducesă rusă.

Acum, când biruințele statelor balcanice au dovedit, că popoarele mici dela răsărit se pot valida (ridica) numai prin

afirmarea (întărirea) intereselor lor naționale, lipsite de orice considerare, se cere și în România o ținută energică.

Imprejurările acestea trebuie băgare în seamă, dacă se vor face din partea monarhiei noastre cereri de natură militară față de România. România nu poate, pentru interesele monarhiei, să ducă un războiu, care s'ar împotrivi simțământului național al națiunii. De aceea, monarhia trebuie să declare verde, ce poate da Românii. Aceasta nu se poate face în vorbiri și înțelegeri ascunse dintre diplomați, ci în fața lumii întregi. Întregul popor român trebuie să știe, ce răsplată poate dobândi pentru jertfele, cari se cer dela el.

Să nu se spună, că monarhia cere dela România numai neutralitate (să nu se amestece cu nimenea), iar nu jertfe. Aceasta nu e adevărat. România a rămas neutrală (nu s'a dat pe partea nimănui) în cursul războiului balcanic de-acum și astfel a ajuns între două scaune.* În anul 1908, când cu criza balcanică, a rămas tot neutrală, cu toată în țară erau și alte curente (păreri), făcând astfel Austriei un serviciu foarte mare. Și acum, în conflictul austro-sârb, ar hotărî rezultatul numai prin neutralitatea ei. Fără răsplată însă nu mai poate face un asemenea serviciu. Aceasta să se știe bine în Viena.

Conferența dela Baia-mare.

Mișcarea împotriva episcopiei maghiarizatoare nu contenește și nu va conțeni până nu vom scăpa pe cei 70 de mii de Români amenințați să fie înghițiți de moirala străină. După conferența prestească dela Sătmăr, despre care am raportat în numărul trecut, a urmat la 6 Decembrie conferența delegațiunii alese de marele congres național dela Alba-Iulia, fiind de față membri delegațiunii, preoți și mireni din Baia-mare și împrejurime și delegați din parohiile primejduite.

Di Dr. Iuliu Maniu arată, ce a lucrat subcomisiunea, care a trimis o adresă către arhieriei, a convocat adunări de protestare în parohiile primejduite și a trimis și un protest la Roma.

Părintele Dr. Vasile Lucaciu arată

*) Am dat și noi știrea, că România a vrut să mobilizeze la începutul războiului, dar n'ost sfătuită de Austria și Germania să nu facă lucrul acesta. Red.

fiindcă era de o frumusețe vestită pe amândouă malurile Prutului și primise chiar porecla de: Floarea Lăpușnei. Zău, Gheorghiiță a Șalgăi, căci călărețul nostru nu era altul decât tânărul și viteazul Căpitan de Codru, aveă cu ce să-și desmierde ochii privind-o.

Inchipuiți-vă un cap mic, așezat pe un gât alb, rotund, gingaș dar plin; o frunte albă ca zăpada, lungi sprincene castanii și gene aproape negre sub care luceau doi luceferi căprii, bătând în vânt, strălucitori, veseli, șagalnici și veșnic în mișcare. Buzele gurii gingașe, pline și rumene, deschise într'un surâs, lăsau să se vadă niște mici mărgăritare. În mijlocul bărbiei drăgălașe se vedea o gropiță, alte două pe obraji, iar urechile erau două minuni mici, răsucite și rumene. Din toate trăsăturile, nasul singur poate că nu era fără greș, căci după ce pornea și mergea câtva în chip neprihănit, spre capăt se cam ridica în sus și totuși, acest nas departe de a strică cătuși de puțin frumuseța feții, mai marea poate

munca desfășurată de preoțime și de credincioșii parohiilor, toți gata a lupta fără preget pentru mântuirea limbei și legii strămoșești. Protestează în contra unei hârtii ungurești trimise de un „Antal pișpec“, căci limba maghiară e oprită în cele 22 parohii românești de însuși circulara nunțiului papal. Românii își au limba lor românească în trebile bisericesti și nu vreau să știe de una străină. Românii nu vor sta niciodată de vorbă cu acest nenorocit „Antal pișpec“, un biet de Rutean renegat.

Părintele Lucaciu continuă spunând: *Cheile bisericilor le trimitem la Roma, închidem și zidim ușile bisericilor, nu ne trebuie nici sunet de clopote, nici slujbe bisericesti, până ce nu ni se va face dreptate.*

Reuniunea femeilor române din comitatul Hunedoarei.

Reuniunea aceasta a împlinit 25 de ani de muncă, cu care se pot mândri nu numai doamnele, cari o alcătuiesc, ci neamul nostru întreg. Înființând atelierul de țesături și cusături dela Orăștie nu numai că a deschis un izvor nou de câștig pentru lumea noastră dela sate, ci a dat și probă doveditoare a destoiniciei țărâncelor noastre. Cusăturile și țesăturile noastre împodobesc astăzi casele celor bogăți din Austria, Germania și Anglia, unde ajungeau și mai înainte, în măsură mai mică, dar erau socotite ca venind dela un alt popor, căruia i-a plăcut și-i place totdeauna să se împodobească cu pene străine.

Harnica reuniune nu se mulțumește însă numai cu atâta, căci pe lângă țesături și cusături vrea să cultive și *increștăturile în lemn* (sculpturi), o măiestrie deosebită a poporului nostru. Aceste sculpturi se vor combina (uni) cu țesături și cu cusături și mobile astfel lucrate vor forma podoaba caselor și bisericilor noastre.

Atențiunea reuniunii se va îndrepta și asupra *olăritului*, grijind ca olarii noștri să împodobească vasele de pământ cu motive românești.

Reuniunea și-a ținut adunarea generală la 1 Decembrie n. în Deva. Cu prilejul acesta s'au mai înscris 4 membre fondatoare, 5 pe viață și 11 ajutoare. Alegându-se noul comitet, prezidentă a fost recalesă Venerabila doamnă Elena Hosu-Longin.

Aproape de cotitură călărețul descălecă, legă calul de o răchită la marginea cărării și, cu un pas răpede dar ușor și fără a face șgomot, încunjură colțul gardului având grijă să se fie în umbra lui și, deoarece acest gard nu era înalt, să se plece ca să nu i se poată zări capul peste streșina alcătuită din vreascuri. Când ajunsese lângă doi nuci crescuți unul lângă altul, ca de gemeni și lipiți de gard, auzi tușind ușor și, oprindu-se, văzu între cei doi copaci, trecând peste gardul care aicea era stricat, capul și umerile unei fete. Tânărul se opri privind-o în tăcere. Intr'adevăr, era bună de privit Florica Vișin, stăpână pe a treia parte a satului Vișineștii, strănepoată de frate și moștenitoare, atât a lui Drăgan Vișin cât și a Părintelui Ioasaf Vișin, starețul schitului dela Măgură, de-asupra Ocnelor, stăpâni și ei amândoi peste câte o treime din Vișinești.

Dar nu era bună de privit numai fiind că era bogată ceeace, cum toată lumea știe, nu strică nici odată unei fete ci, mai ales,

farnecul ei. De pe acest cap se scoboră, despletit, pe umeri și pe spete, un potop de păr balan auriu care, la lumina lunii, semăna a fi o mantie de aur topit.

— Oare, mi-ai cerut să vin să te întâlnesc la gard numai pentru că să holbești ochii la mine, zise ea, izbucnind într'un râs limpede și argintiu când văzu că Gheorghiiță rămâne nemișcat privind-o.

— Ești așa de frumoasă... începă el.

— O știu de mult, îl întrerupse ea începând să rădă de nou. Atât Dumneta cât și alții mi-ați spus de mii de ori această noutate pe care eu o cunoșteam de când eram copilă.

— Atâta bucurie ai să-mi spui după ce nu te-am văzut de trei lungi săptămâni? zise Gheorghiiță, venind la gard și sprijinindu-și coatele pe vreascuri, în fața ei.

— Dar vroiai poate să rămân și eu cu ochii căsați la Dumneta? zise fata urmând să rădă. Zău că mie nu mi-au părut cele trei săptămâni din urmă mai lungi decât altele.

Literatură și știință

Grecii.

Cel mai mic dintre popoarele, cari locuiesc în partea de meazăzi-răsărit a Europei trecând și pe coastele apusene ale Aziei sunt Grecii.

În timpurile vechi, cu multe sute de ani înainte de Christos, Grecii locuiau numai în partea de meazăzi a Peninsulei balcanice (partea de meazănoapte a Greciei de azi nu era grecească), pe insulele din Marea-Egeică și Marea-Jonică și pe o parte a coastei Aziei-mici. Fiind aproape întreg poporul aproape de mare și pământul țării lor nu prea roditor, ei s'au ocupat încă din vremurile vechi mai bucuros cu comerțul. Negustorii greci nu s'au mulțumit cu timpul să rămână numai în țara lor, ci au întemeiat colonii grecești pretutindeni pe lângă țărmul Mării-Mediterane, în Italia și Franța de meazăzi, apoi și pe lângă țărmul Mării-Negre, în Bulgaria, Dobrogea și Rusia de meazăzi. Grecii cei vechi s'au ocupat mai târziu mult și cu științele și cu literatura, așa că dela ei ne-au rămas o mulțime de lucrări, unele de foarte mare însemnătate, căci au fost temelia științelor și literaturii pentru Romani și după aceștia și pentru celelalte popoare europene.*)

Cu timpul, Grecii cei vechi au fost supuși de Romani, fără ca aceștia să-i desnaționalizeze însă, cum au făcut cu Tracii și cu Dacii, strămoșii poporului român. Ba Grecii s'au îndrăvenit sub scutul Romanilor așa de tare, încât au ajuns să stăpânească ei împărăția romană de răsărit, cu capitala Constantinopol.

Împărăția aceasta, numită bizantină, a fost supusă de Turci. Grecii au rămas însă, cu ajutorul bisericii, și pe mai departe un fel de stăpâni peste Bulgarii, Sârbii, Românii și Albanezii creștini din Peninsula balcanică. Cel mai mare arhieru al bisericii greco-orientale**) sau ortodoxe era pa-

*) Cino se interesează mai mult de Grecii cei vechi, să citească „Icoane din istoria Grecilor vechi” de Victor Lazăr. Sunt două broșuri vândute în biblioteca populară a Asociației și costă amândouă împreună 40 de bani.

**) Îi zice greco-orientală, pentru că ei dintâi, cari au primit legea creștină dela apostoli, nu fost Grecii, fiind ei mai aproape de Palestina.

triarhul grec din Constantinopol, care a lucrat totdeauna numai în interesul neamului grecesc, așa că toate bisericile greco-orientale erau pe mâna Grecilor. Ba ei și-au întins ghiarale și peste România, unde peste o sută de ani au fost chiar domnitori greci, iar mănăstirile din România se umpluseră cu călugări trântori greci. Numai în anul 1821, când cu revoluțiunea lui Tudor Vladimirescu, au alungat Românii pe domnitorii greci, iar Alexandru Cuza a alungat și pe călugării greci. Dar pentru aceea tot au mai rămas destui Greci în România.

La anul 1821 s'au răscolat Grecii împotriva Turcilor. Mulțumită Romanilor și Albanezilor creștini din Turcia, sprijiniți și de câteva state europene, au izbutit să rupă din Peninsula-Balcanică bucata dela meazăzi și să întemeieze Grecia liberă și independentă, în care de altminteri sunt și acum sute de mii de Români și de Albanezi creștini.

Poporul grecesc de astăzi se înțelege, că nu mai e cel vechiu grecesc, căci s'a amestecat foarte mult cu Slavi, Albanezi și Români, de aceea și limba lui nu mai e cea grecească veche, cum nu mai e nici limba noastră limba latină (romană).

Grecii sunt cunoscuți ca oameni vicleni și înșelători. Sunt iuți de fire, certăreți, se înșerbântă ușor, mândri de ceace au făcut, Grecii cei vechi, cu cari se laudă mereu. Pe vorba lor nu te poți încrede. Harnici se arată numai când e vorba de negoț, la care se pricep bine. Plugăria nu le place, de aceea mai bucuros se hrănesc curățind, pe la colțurile stradelor, încălțămintească trecătorilor pentru câțiva bani, decât să muncească la muncă mai grea. Viteji sunt numai din gură și când pot să atace oameni nearmați, femei și copii, cum fac și acum cu Turcii și Românii din Macedonia. În războaie au fost totdeauna bătuți. Când cu războiul lor pentru independență, de care am amintit mai sus, au fost rău bătuți de Turci, până când au sârit în ajutorul lor Românii și Albanezii creștini, precum și flota franceză și engleză. În anul 1897 au început un războiu cu Turcia. În câteva zile armata lor a fost risipită ca făina orbilor în toate părțile. Soldații greci o ștergeau la fugă, cum simțiau câteva gloanțe venind înspre ei. În războiul acesta n'au făcut nici o ispravă. De câteori s'au întâl-

nit cu o trupă mai numeroasă de Turci, au fost bătuți. Nici chiar orașul Ianina, unde se află puțini soldați turci, nu l-au putut cuprinde. În schimb însă au jefuit pretutindeni fără milă.

Românii din Tesalia (Grecia de meazănoapte) sunt lipsiți de limba lor în biserică și școală. În schimb însă ei sîn cu tărie la limbă și obiceiuri în viața lor particulară. Iar când e vorba de alegeri de deputat, Românii se luptă totdeauna ca leii și scot în cercurile lor numai deputați români.

Grecia e o țară săracă și datoare foarte mult, așa că Puterile europene au numit o comisiune de străini, care să ia mai întâiu dobânzile (interesele) după datoriile statului grecesc, apoi numai pot Grecii să întrebuițeze banii din dări și vămuri pentru stat.

O însușire foarte frumoasă au Grecii: o iubire ferbinte pentru națiunea lor, pentru care sunt în stare să jertfească orice. Toți Grecii, cari se îmbogățesc în țări străine, mai ales în România, își lasă averile sau partea cea mai mare a lor pentru înființarea de școli grecești, pentru cum-părarea de corăbii de războiu și pentru așezăminte de binefacere. O pildă vrednică de urmat.

Proverbe sârbești

Țăranul are mâni negre, dar pâinea lui e albă.

Mai bine să ajungă satul întreg în iad, decât să se peară obiceiurile vechi.

Ceace nu-și cârpește hainele cele vechi nu va purta nici odată haine nouă.

Un bolnav mănâncă puțin, dar îi trebuie multe.

Mai bine să plângi cu cel înțelept, decât să te veselești cu cel nebun.

Muncește, ca și când ai avea să trăiești o sută de ani; roagă-te lui Dumnezeu, ca și cum ar trebui să mori ca mâine.

Mor mai mulți oameni din cauza măn-cării și beuturii, decât de foame și de sete.

— Cred, răspunse Gheorghită oftând. Între noi este o deosebire: eu te iubesc la nebunie și Dumitale nu-ți pasă de mine de feliu, dar de feliu.

— De nu mi-ar pasă așa de feliu, de feliu, ce aş căută eu aice în puterea nopții? Dacă ar află mătușa una ca asta ar fi rău de mine.

— Cât îți pasă de mine, îți pasă și de alții: de Constantin Bibire din Lăpușna, de Ioniță Soare din Cornești, de Șerban Flamură dela Turia, de Gavril Gherman dela Ghermănești și chiar de kneazul cel de peste Prut, de Târziul care-i trecut de patruzeci de ani, pântecos și cu ochii încrucișați! zise Gheorghită cu amărăciune.

— Nu vorbi rău de Târziul, zise fata, el nu mai este tânăr, tinerel, nici subțire, nici frumușel, dar este bărbat de samă, viteaz în războiu, cuminte la sfaturi. Bărlă-lădenii au știut ce fac când l-au pus Voevod peste oștirile lor!

— Dar eu, zise Gheorghită cu un amestec de ciudă și de mândrie, n'am așteptat să-mi fie părul cărunt pentru a-mi

face un nume în războaie. Abie împlinesc douăzeci și patru de ani în toamna trecută când Codrenii, alți oameni decât soponarii din Bărlad, mai cunosători în de-ale războiului, m'au ales chiar pe câmpul de luptă, Căpitan de Codru în locul viteazului Origorașcu căzut sub paloșele tătărăști!

— Dar vorbitu-te-am de rău? zise fata. Spus-am vr'odată că nu ești viteaz?

— Nu, zise Gheorghită, dar este un an decând știi că te iubesc peste tot, că gândesc numai la Dumneta, că trăiesc numai pentru a-ți câștiga dragostea. În nenumerate rânduri spusu-ți-am iubirea mea și rugatu-te-am să-mi fii soție. Am trimis pe mama să te ceară dela moșul și mătușa Dumitale, iar răspunsul o fost ca să mai aștept că vei vede, că nu te poți încă hotări!

Florico, adăose el, luând mâna fetei în mâinile lui, fie-ți milă de mine, dă-mi un răspuns hotărât. Sau împlinește-mi dorul cel mai scump, sau spune-mi să părăsesc orice nădejde, să-mi iau lumea în cap,

să mă duc de nou în țări străine, să caut în războaie moartea sau uitarea chinurilor mele. Nu mă mai chinul, Florico, că-i păcat!

Fata tăcea.

— Să nu-ți fie teamă să-mi încredințezi soarta ta, urmă tânărul. Vei fi fericită cu mine; vei fi stăpână, eu îți voi fi rob și rob voios! Florico, spune că mă primești de soț! Codrul întreg și se va închină: vei fi Crăiasa lui, și Gheorghită ducând mâna gingașă a fetei la gură, o acoperi cu sărutări fierbinți.

Florica urmând să tacă, el zise din nou:

— Răspunde-mi, Florico:

Iar buzele lui lacome începură să se suie dela mână în sus, spre încheietura cotului.

— Căpitane Gheorghită, zise atuncea fata, desprinzându-și mâna din mâinile lui, înainte de a-ți răspunde doresc să-ți fac o întrebare.

— Întreabă, voiu răspunde.

(Va urma).

Observări dela sate

— In formă de poezii populare. —

Bătrâni, tineri, copii, fete,
Vin la min' după gazete,
Să afle în lumea mare
Cum mai stă treaba cutare.

Unor le plac veștile,
Altora poveștile,
Glumele copiilor,
Iar poezii fetelor.

In sfârșit, ei spun cuminte:
„Mai băgăm ceva în minte“.
Treaba 'n fiice e plăcută,
Dar nu e cu rost făcută.
Nu că — vezi — aș fi sgârcit
Și nu le-aș da de cetit.
Ba din contră, bucuroș
Ajutăm ce-i de folos.
Dar dacă așa pornim
Nu știu zău, unde eșim,
Ca unii să le plătească,
Iar alții să le cetească.
Căci de multeori, car' cere
E cu mai multă avere,
Decât cel car' le-a plătit, —
Așa-i, că nu e cinstit?

Dar răul cel mare-i altul,
Pe care nu-l știe satul.
Punem cazul, că în sat
Zece inși o-au abonat.
Cetitori sunt încă zece,
(Uneori de sută trece),
Cari însă nu se gândesc:
Căți o scriu și căți muncesc
La ea, până o sfârșesc.
Și oare cum potriveșc?
Când hârția, de-o socoți,
Face numai cei doi zloști!...

Sperând, că m'ați înțeles,
(Cari n'o plătiți mai ales),
Vă rog a n-o mai cerși,
Ci, de vrei a o ceti,
Abonați-o pentru voi.
Câte unul, câte doi,
Ca s'o poți avea la mână,
Ori când vrei, în săptămână...
Că-i rușine, Tirioane,
Ca pentru patru coroane
Să-ți spună altul din lume
Veștile, povești și glume.

Și cum știi — și eu o știu,
Pentru vin, pentru rachiu,
De câte ori patru dai
Și folos nimica n'ai?
Dar s'aduci lumină'n casă,
Inima ta nu te lasă!...

Cred că mulți se vor gândi
La cele ce-am scris aci,
Și cunoscând omenia,
Vor lăsa cersitoria
Și o vor și abonă,
Căci mai bine le va sta.

Petrea Dascălul.

Poezii populare.

De pe Valea Hârțibaciului.

Culese de Simon Avram, june în Vârd.

Frunză verde de măr dulce,
Vai de mine cum m'aș duce,
La mândruța-n deal la cruce,
Să-i sărut gurița-i dulce,
Să-i sărut buzutele,
Ochii și sprâncenele,

Care-mi strică nopțile.
Frunză verde matostat,
Mândruța cea din alt sat,
Ca pita de cumpărat.
Căci când o vezi te îmbucuri
Iar de-o mânci nu te mai saturi.
Frunză verde rupe-te-aș,

Pe genunche pune-te-aș,
Slovă neagră scrie-mi-aș,
La mândra trimite-o-aș.
Ca să vadă și să creadă,
Că precum e slova trasă,
Așa-mi e inima arsă,
Și precum e slova scrisă,
Așa-mi e inima friptă.

Trec zilele omului,
Ca florile pomului,
C'ășa-mi trec zilele mele,
Ca și nește floricele,
Și îmi trece-a mea viață,
Ca roua de dimineață.
Când răsare soarele,
Părăsește florile.

Frunză verde bujorel,
La umbră de stejerel,
Șede badiu străinel,
Cu mândruța lângă el,
Ea-i tot dă mere din sân:
— Na badio, că ești străin.
— Ba mândrușo n'oi lua
Până nu te-oi întreba,
Că decând eu am plecat
Căți voinici te-au sărutat?
— Căți au fost badio ca tine
Toți m'au sărutat pe mine.

Dați feciori cu gurile,
O-ați ghîtat minciunile?
Puneți mâna după ladă:
Stau minciunile grămadă.

Contele Alexandru de Krobotin

noul ministru de războiu.

In numărul trecut am spus, că ministru de războiu, contele Auffenberg și-a dat dimisia (s'a mulțumit) din postul său, iar Majestatea Sa Impăratul a numit în locul lui pe generalul Krobotin, al cărui chip (după o fotografie mai veche) îl dăm aci în foaie deasupra.

Noul ministru de războiu, contele Krobotin, s'a născut la 1849 în Olmütz (Austria) și e fiul unui subcolonel (obârstlainant). După absolvirea academiei (școlii) de artilerie (tunari) în anul 1869 a ajuns sublocotenent (leitnant), înaintând apoi meru în urma deșteptăciunii ce o arătă. In anul 1896 e chemat în ministerul de războiu. El avea acum gradul de colonel (obășter). De atunci încoace contele Krobotin a lucrat meru în oficiul militar central al ministerului de războiu, unde mai în urmă ținea locul de primul șef de secție (șef într'un despărțământ al ministerului), iar când era de lipsă făcea și pe locțiitorul ministerului de războiu, adică îl înlocuia și pe acesta.

Contele Krobotin și-a făcut mari merite pentru reorganizarea și înaintarea artileriei (tunarilor). El are cele mai bune cunoștințe la purtarea agendelor și administrației în ministerul de războiu, se bucură de trecere în cercurile înalte, apoi între membrii dietei austriace și ungare, precum și la membrii delegațiunilor.

Ministrul de războiu Krobotin.

Generalul de infanterie
Conrad de Hötendorf

noul șef al statului major.

Generalul de infanterie Conrad de Hötendorf a mai ocupat acest post, din care s'a fost mulțumit acum vr'un an și ceva. El este așa zicând mâna dreaptă a ministrului de războiu. Asta o aduce cu sine postul, ce îl ocupă, de șef al statului major, adică de cel mai mare între toți ofițerii înalți, cari lucrează în ministerul de războiu, unde se pregătesc planurile de războiu, se lucră la reorganizarea armatei și la toate cele de lipsă pentru armată, fie înmulțirea soldaților în armată sau schimbarea și cumpărarea de arme nouă etc. etc.

Generalul Hötendorf e știut ca unul care nu se teme de războiu și luptă din răspuțeri pentru întărirea armatei și a țării. De aceea, când a auzit lumea, că el a fost din nou numit ca șef al statului major, ce credea pentru moment că suntem în fața războiului. Dar poate chiar asta va fi pus pe gânduri pe Ruși și Sârbi, cari acum încep a se mai domoli. Hötendorf a fost acela, pe care mai zilele trecute l'a trimis Majestatea Sa, ca să ducă o scrisoare a împăratului nostru la regele Carol al României.

In chipul de mai sus, — care e după o fotografie mai veche — se vede această persoană, ce ocupă un post atât de înalt în armata noastră.

Delegații pentru încheierea păcii în Londra.

— Fotografiile bărbaților împuterniciți de Turcia, Bulgaria, Serbia, Grecia și Muntenegru, ca să încheie pace. —

În numerele trecute ale foii noastre am scris despre încheierea armistițiului de 14 zile între armata turcească și armata țărilor aliate. Tot atunci am spus, că delegații (împuterniciții) acestor țări se vor întruni în Londra (fara englezească), unde să hotărască — dacă se vor putea înțelege — asupra condițiilor de pace peste tot.

Prima întrunire a delegaților a avut loc Luni, în 16 Decembrie n., la 11 oare înainte de amiază, sub prezidenția delegatului bulgar Daneff, președintele sobraniei (dietai) bulgare. N'au desbătut însă nimic asupra condițiilor de pace, ci au amânat ținerea ședințelor până Joi, în 19 Decembrie n. Asta din cauză, că Grecia încă a trimis delegați la conferința de pace, deși aceasta țară n'a voit să recunoască armistițiul încheiat de celelalte trei țări, ci a zis că luptă mai departe contra Turciei.

Între astfel de împrejurări, delegații turci au fost primit împuternicire de la guvernul lor, ca să poată tracta (să se înțeleagă) asupra condițiilor de pace numai cu celelalte trei țări. Prin urmare, acum delegații turci au trebuit să ceară lămuriri de la guvernul lor, că adevărat pot tracta asupra păcii și cu Grecii sau nu? Din cauza aceasta s'au amânat desbaterile de Marți până Joi, pe când se crede, că va fi lămurită afacerea și în această privință. (Vezi și cele scrise la pagina 2 și 10).

Chipul nostru ne arată fotografiile delegaților la conferința de pace. În rândul prim sus, de la stânga spre dreapta, sunt: Tewfik Pașa (Turcia), ministrul-președinte Geșoff (Bulgaria), Novakovics (Serbia), Mijuskovics (Muntenegru); rândul al doilea, tot de la stânga spre dreapta: Osman Nizam Pașa (Turcia), președintele sobra-

niei bulgare Daneff (Bulgaria), Nikolics (Serbia), ministrul-președinte Venizelos (Grecia); iar în rândul al treilea, tot de la stânga: Reșid Pașa (Turcia), Zokoff (Bulgaria), Generalul Bozovics (Serbia) și Grenadius (Grecia).

Proverbe din Basarabia.

Silința mântuie (isprăvește) pânza.

Osul gol nici câinii nu-l rod.

Intâmplarea vină n'are.

Mulțămita seacă nimănui nu-i dragă.

Dacă nu-i cap, nici noroc.

Fă șagă (glumă) cu cel nebun, că el sare cu toporul.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 19 Decembrie n.

In memoria lui Iacob Murășan. La 27 Noiembrie s'au împlinit o sută de ani dela nașterea unui mare bărbat al neamului, *Iacob Murășanu*, care timp de 40 de ani a lucrat cu toată puterea sufletului lui mare pentru înaintarea în cultură a neamului nostru, începând încă înainte de anul 1848. Numele lui e legat în mod neperitor de gimnaziul român și cel catolic din Brașov, de Reuniunea femeilor române de-acolo, cea dintâi la Români, de înființarea Albinei și a Asociațiunii.

Timp de 28 de ani, dela 1850 până la 1878, a fost redactorul Gazetei Transilvaniei.

Iacob Murășan a fost grănițer născut în Rebrîșoara, pe teritoriul regimentului al II-lea român de graniță (Năsăud).

Intru amintirea lui, Dumineca trecută (2 Dec.) s'a slujit la Brașov un parastas, iar dup'ameazi a fost o frumoasă serbare comemorativă (în amintirea lui) în sala cea mare a gimnaziului românesc.

Imbucurător. Am fost dat și noi știrea, că cei din jurul „Tribunei“, gazetă, care apărea mai înainte la Arad și acum a încetat, s'au hotărît să scrie în foaia zilnică a partidului nostru național. Hotărîrea și-au împlinit-o, căci între ceice scriu în „Românul“ vedem pe părintele Dr. I. Lupăș, dnii Octavian Goga, Dr. Onisifor Ghițu și Victor Stanciu. Aceasta dovedește, că toți fruntașii noștri sunt una, așa că dușmanul nu va mai putea spori.

Comitetul central electoral al comitatului Sibiu (în Sâmbătă, în 21 Decembrie, la 10 ore înainte de amiază, ședință în sala cea mică a casei comitatului. Obiectele de pertractat sunt: 1. Raport asupra alegerii de deputat dictal în Cristian. 2. Compunerea definitivă a listelor electorale dictale pe anul 1913 și luarea de măsuri pentru publicarea lor. 3. Eventuale propuneri intrate.

Întâlnirea fraților. Un Român din Macedonia venit de curând la București povestește, că între soldații sârbi, cari au ocupat orașul Bitolia (sau Monastirul), sunt și câteva regimente de Români din Serbia. Aceștia au auzit cu mirare, cum vorbeau locuitorii din Bitolia românește.

Muctarul (primarul) român din Ghevgheli, sosit și el la București, povestește, că l-au scăpat doi ofițeri români din armata sârbească de moartea, cu care îl amenințau mișcii de Greci. O noapte a dormit într'o casă cu o companie de soldați din Sârbia, cari erau mai toți Români. Aceștia i s'au plâns, că guvernul sârbesc nu-i lasă să întrebuințeze limba lor nici în școală, nici în biserică. Bravul Român macedonean le-a răspuns, că *trebuie să lupte, ca să-și câștige drepturile naționale.*

Purtare necuviincioasă. România a trimis medici și tot felul de materialuri pentru îngrijirea răniților în armata sârbească, bulgărească și turcească. Cei trimiși pentru răniții turci n'au fost lăsați de Bulgari să debarce (să coboare din vapor) la locul, unde au fost îndreptați de guvernul turcesc. Și fiind întreaga coastă a Mării-Egee ocupată de Bulgari, vaporul i-a dus pe Români la Triest.

Dicționarul limbii române, pe care îl publică Academia Română din București, a ajuns cu volumul întâiu (litera A și o parte din B) până la pag. 640, cu al doilea (litera F și o parte din G) până la pag. 240.

Dicționarul acesta e de cea mai mare însemnătate pentru cunoașterea limbii române de pretutindeni. Limba noastră fiind foarte bogată, nu e cunoscută nici chiar de Români cum se cade. De aceea dicționarul acesta nu trebuie să lipsească din nici o bibliotecă parohială și școlară românească, nu numai pentru că e de trebuință pentru cei cu carte mai multă, dar și pentru orice om, care citește, căci găsește în el orice vorbă din gazete sau cărți, pe care n'o pricepe. Mai ales în ziua de astăzi, când la noi învățarea limbii materne întâmpină atâtea piedeci și de aceea mai ales cărturarii o cunosc slab, dicționarul acesta ne arată mai bine, ce fleacuri sunt toate celelalte limbi în asemănare cu o noastră. Dicționarul, care va apare în trei volume de mii de pagini, costă numai 40 de lei, cari sunt a se trimite pe adresa Academiei Române din București. Prim-redactorul acestui dicționar e dl Sextil Pușcariu dela noi, acum profesor la universitatea din Cernăuți. În tre redactori mai e și dl Lăcea, profesor la gimnaziul nostru din Brașov.

Iată, ce zice profesorul german *Adolf Zauner* dela universitatea din Graz despre acest dicționar: „Opera este o lucrare model; e în tot cazul cel mai bun dintre dicționarele editate de o Academie în oricare din limbile romanice, o lucrare, cu care redactorul, Academia și națiunea română au toate motivele de-a se mândri.“

Universitatea poporală din Blaj. Duminecă, la 8 Decembrie n., dl profesor Stefan Pop a ținut o conferință strălucită despre Mihai Viteazul, marele nostru erou național, care a isbutit să unească pe Români de pretutindeni. Dl Pop a arătat totodată, la ce trebuie să țintească neamul nostru: dragostea limbii, legii și a pământului românesc de pretutindeni. Conferința a terminat-o cu vorbele: „Blastămat să fie celce ar lucră împotriva sfintelor ideale ale neamului nostru!“

Au fost și cântece naționale frumoase.

O nouă revistă. Ni-se scrie: Cu anul nou apare la Cluj o nouă revistă lunară politică-socială și științifică „*Oriental Român*“ sub direcția dlui V. E. Moldovan. Programul revistei apare din titlu. -- Va avea format de broșură, pe trei coale și va costa 10 cor. la an. Noua revistă și-a asigurat colaborarea unui însemnat mănunchiu de scriitori cunoscuți la noi. Numerii de probă se vor trimite. Abonamentele se primesc de pe acum, la adresa: „*Oriental Român*“ Wesselényi Miklos u. 26, Kolozsvár

Muncitori înșelați. Când a isbugnit războiul balcanic, au venit din Bulgaria câțiva agenți în Ungaria de meazăzi, ca să tocmească lucrători pentru facerea drumurilor. Din Seghedin au plecat trei sute. După patru săptămâni, aceștia au venit înapoi rupți de foame și numai în zdrențe. Ce se întâmplase? În contractul încheiat la noi era pus, că fiecare să primească cinci lei pe zi, dar în Bulgaria li s'au dat cinci lei (nici cinci coroane) pe săptămână. Când s'au dus la judecător, agentul a prezentat contractul, în care erau șterse vorbele „pe zi“ și înlocuite cu vorbele „pe săptămână“. După ce au lucrat câteva săptămâni, au cerut să fie trimiși cu șupa acasă.

Reuniune de patronaj în Sibiu. În Sibiu s'a înființat o reuniune de patronaj, care vrea să îndrepteze pe cei apucați pe drumul fărâdelegilor. Intre secretari e și dl avocat Dr. Dan, iar în comitetul de 33 membri sunt și zece Români.

Invățătorii și serviciul militar. Invățătorii căsătoriți înainte de 7 Iulie 1912, precum și ceice trăesc împreună cu mama lor sau cu vre-o soră, pe care o susțin, pot cere să-și facă serviciul tot în rezerva suplitoare (Ersatz-Reserve) și nu un an întreg. Invățătorii definitivi (aleși pe viață), cari servesc un an întreg, își primesc leafa de învățător, dar sunt datori să-și plătească ei pe suplinitorul lor; acesta nu poate însă cere mai mult de 800 cor.

Vagoane aruncate de vânt în mare. În Marea-Adriatică bate acum un vânt puternic, numit *Bora*. Vântul acesta prăpădește corăbii, descoperă case, smulge copaci mari din pământ. Nu de mult a aruncat în Fiume (portul Ungariei la Marea-Adriatică) două vagoane de tren în mare. Numai cu mare greutate au putut oamenii scoate cele două vagoane din fundul mării, folosindu-se de niște mașini uriașe.

Bătaia cu biciul. Sunt un fel de ticăloși, cari înșală fete, că le vor găsi locuri bune de slujit, de fapt însă le vând pentru ca să se strice. De aceștia sunt și la noi și în toate orașele mari. Inmulțindu-se peste măsură în Anglia, diata de-acolo a votat o lege, prin care cei prinși cu o astfel de meserie vor fi bătuti cu gârbașul. Pedepsa e foarte dureroasă, așa că va spăria pe mulți.

Moarte din mușcătură de cloșan. Locuitorul Andreas Lieb din Tokut (în Ungaria) avea obiceiul să doarmă în șură. Într'o noapte se pomeni din cauza unei dureri mari. Pipăindu-se la obraz, simți, că e plin de sânge și capul îi vâjeia. Dimineața fața îi era neagră și cu pete verzi-vinete. Chemând iute medicul, acesta a constatat, că Lieb fusese mușcat de un cloșan (*guzgan*) și mușcătura i-a otrăvit sângele. În drum spre Budapesta a murit în vagon.

Fumatul bun în vremuri de holeră. Așa cu puțin spune învățatul Dr. M. Venc. El arată, că pe timpul holerei din Hamburg nici un lucrător dela fabrica de țigări de-acolo nu s'a îmbolnăvit de holeră, cu toatăcă mulți dintre ei locuiau în case, unde muriseră oameni de boala aceasta. În apa, pe care o beau ei la fabrică, erau mii de microbi de holeră și cu toate acestea nu s'a îmbolnăvit nici un lucrător. Dr. Venc a mai constatat, că fumul de țăbac omoară în cinci minute toți microbii holerei din gură.

O pedeapsă meritată. Și acum se mai găsesc oameni fără suflet, cari chinuesc animale, ce nu se pot apăra, în modul cel mai barbar. Iși bat vitele fără milă și le pun să tragă poveri peste puterile lor. Sunt apoi o seamă de oameni, mai ales copii și feciori mai mari, cari chinuesc paserile. În toate țările civilizate, și la noi, sunt legi, cari pedepsesc pe astfel de oameni. Nu de mult, un tinăr englez de vre-o 20 de ani a prins o vrăbie, pe care a legat-o așa de strâns, încât era pe moarte. Un polițist a văzut, ce face, a împușcat vrăbia, ca să nu mai chinuie, iar pe fecior l-a dat pe mâna judecătorului, care l-a pedepsit cu 20 zile arest. Foarte bine a făcut!

Fiecare Român

mai de dai Doamne ar trebui să cetească în aceste zile o gazetă cum se cade, din care să afle despre marile frământări, ce se petrec în toată lumea.

Toate națiunile din Europa urmăresc cu mare atențiune desfășurarea lucrurilor în Balcani. Noi Românii, cari suntem atât de aproape de țările balcanice, nu mai încapem încoială, că trebuie să urmărim în prima linie cele ce se petrec în jurul nostru.

Fiecare Român să-și aboneze cel puțin o gazetă românească, de unde va putea afla foarte multe. Dintre gazete, desigur că „Foia Poporului“ este cea mai potrivită, fiindcă

„Foia Poporului“

este

cea mai veche, mai bună și mai ieftină foaie pentru poporul nostru.

Aduce cele mai nouă știri de peste tot locul

prețum și

foarte multe chipuri din lumea întreagă.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat, este anume întocmit pentru trebuințele țaranului român.

Numeri de probă se trimit la cerere ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul fiecărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
Pentru țările străine	11 „ anual

Abonații cei noi primesc în cinste și partea romanului „Cu paloșul“, care s'a tipărit până acum în foaie.

Lășiți deci „Foia Poporului“ peste tot locul, ca astfel să o putem face și mai bună!

ECONOMIE

Știri economice.

Conferențiarul agronomic al Asociațiunii. Dl. Aurel Cosciuc, a fost angajat din nou ca conferențiar agronomic al „Asociațiunii“ având chemarea a veni în ajutorul poporului nostru în cele economice, prin ținerca de prelegeri și demonstrațiuni practice, prin aranjarea de cursuri din toate ramurile economiei și anume: din cultura pământului, a plantelor agricole, a fănațelor și pășunilor, prăsierea animalelor de casă (vite, cai, oi, porci), cultura viilor, pomilor și a legumelor. Conferențiarul agronomic va stă în ajutorul economilor noștri la procurarea de semințe, de unelte și mașini agricole, de animale de prăsilă și altele, și va da îndrumări la toate întrebările ce i-se vor pune, ținând seamă totdeauna de împrejurările, în care trăesc țărani noștri. Deasemenea se va îngriji, ca în despărțămintele, în cari va ține prelegeri, să se întocmească și diferite expoziții și anume: de vite, produse agricole, mașini și altele. Mai departe conferențiarul va stăruși și va stă în ajutorul poporului nostru și la înființarea de tot felul de însoțiri agricole, la înființare de bănci populare, lăptării și alte însoțiri cu caracter economic.

Ca acest organ al „Asociațiunii“ să-și poată îndeplini chemarea sa, rugăm cu toată stăruința pe d-nii directori ai despărțămintelor, să binevoiască a se pune în legătură directă cu dânsul, arătându-i trebuințele cele mai neapărate ale economilor noștri din comunele ținătoare de respectivele despărțăminte și invitându-l, cât mai des, să meargă în mijlocul poporului, ca să-i dea sfaturile și îndrumările de lipsă.

Trimiterea conferențiarului se va face în ordinea, în care vor intra cererile, ținându-se seamă — întrucât va fi cu putință — și de dorințele speciale ale despărțămintelor.

Cheltuielile de drum ale conferențiarului se vor acoperi din cassa centrală a „Asociațiunii“.

Conducătorii despărțămintelor și ai agenturilor noastre comunale sunt rugați să nu lase nefolosit acest organ al însoțirii noastre care poate face servicii așa de însemnate economilor noștri.

Convocare. Pe baza concluzului comitetului central din 14 Decembrie 1912 și în conformitate cu §-ul 20 din statute, convocăm a XXIV-a adunare generală ordinară a „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu“, la Gales pe Duminecă, în 29 Decembrie n. a. c., la 11 ore a. m.

Program: 1. Prezentarea raportului general al comitetului central, a rațiociniilor pe anul 1912 și a proiectului de budget pe 1913. 2. Propuneri eventuale din partea membrilor. 3. Discurs de interes general economic. 4. Alegerea comitetului central pe un nou period statutar de 6 ani. 5. Verificarea protocolului ședinței. Sibiiu, 17 Decembrie n. 1912. *Pant. Lucașa*, preșident. *Vic. Tordășianu*, secretar.

Aviz. Se anunță onoratul public, că școala de industrie a Reuniunii femeilor române din Sibiiu (Berggasse 9) a deschis la 15 Decembrie n. a. c. un salon de confecțiuni, sub conducerea D-șoarei maestre B. Bărdaș, absolventa cursului superior de croitorie din Berlin. Se primesc tot felul de comande: costume englezești, toalete de bal, de stradă, bluze etc., cu prețuri moderate. Pentru executarea corectă a comandelor, D-șoara maestră își ia deplină răspundere.

Mai departe se face cunoscut, că la expoziția deschisă în atelierul școlii susnumite se află spre vânzare cu prețuri moderate, diferite obiecte (broderii românești, covoare, perinițe, pungulițe, obiecte pirogravate etc.), care pot servi ca daruri de Crăciun. Expoziția e deschisă dela 10—12 a. m. și 2—4 p. m. începând dela 19 Decembrie n. c. până la 4 Ianuarie n. 1913. Intrarea liberă.

Învățătura despre gătitul mâncărilor în Austria. Ministrul școlilor din Austria a dat ordin cătră toate școlile primare și civile, ca fetele să învețe și gătitul bucatelor, păstrarea mâncărilor și alte lucruri din gospodăria casei.

Prețul vinului crește mereu din cauza recoltei din anul acesta, care a fost cu mult mai slabă decum se așteptă. În unele centre (ținuturi) de vii din Ungaria s'a vândut vatra (feria) nouă de vin vechiu alb cu 8 până la 10 cor., în Șopron chiar cu 15 coroane încărcat în vagon. Vinul roșu vechiu a ajuns la 8 și 9 coroane vatra. Cu tot prețul urcat, marfa se găsește greu și e teamă, că mai încolo prețul va crește și mai mult.

Îndurați-vă de săracii noștri.

„Mila dată săracilor, te curăță de păcate, și câștigă îndurare și viață veșnică.“

Mulțumirea sufletească a dăruitorilor și împărțitorilor darurilor și lacrimile săracilor miluiți anii trecuți, ne îndeamnă să apelăm și de data aceasta la inimile generoase, să binevoiască a dăruii bani, vestminte și alimente, ce să se împartă în ajunul Nașterii Domnului între săracii noștri (învățăcei-meseriași, școlari, bărbați și femei, scăpătați). Ne găsim în preajma zilelor, în cari săracul ca și bogatul, caută să-și încălzească sufletul și corpul.

Cei pe cari Dumnezeu povățuitorul a toate v'a binecuvântat din belșugul său, dați puțină și celor lipsiți, ca cel puțin în zilele de bucurie ale Nașterii Mântuitorului nostru să preamărească pe Creatorul și făptuirile sale. Împărțirea darurilor se va face cu cuvenită solemnitate sub binevoitorul protectorat al stimabilelor d-ne *Minerva Dr. Brote, Ana Dr. Moga și Elisaveta Bugarsky*. Darurile benevole să se trimită la adresa „Reuniunii sodalilor români din Sibiiu“. Lacrămile vărsate de săracii noștri servească drept cea mai înaltă răsplătă pentru toți aceia, cari posibilă ne fac împlinirea acestei datorințe bine plăcute și oamenilor și lui D-zeu“. Sibiiu, 27 Noemv. n. 1912. Comitetul „Reuniunii sodalilor români din Sibiiu“. — *Vic. Tordășianu*, prez. *St. Duca*, notar.

*) Inscripția icoanei Maicei Domnului, ce stărnă deasupra lădiței cu crucerii săracilor din localul Reuniunii sodalilor.

Călindare.

În editura W. Krafft în Sibiiu au apărut următoarele calendare pe anul 1913: *Amicul poporului*, anul 53 întocmit de I. Popovici, ca întotdeauna, așa și acum aduce articoli originali din pene alese, și frumoase ilustrațiuni. În frunte are ilustrația frumos executată: Monumentul lui Oheorghe Barițiu, ridicat în grădina școlii civ. de fete a „Asociațiunii“ în Sibiiu, și desvălit cu ocaziunea adunării generale a „Asociațiunii“ în 13 Octomvrie 1912.

O particularitate escelentă a acestui calendar — care-l ridică peste toate celelalte — sunt între altele lecțiile dela cursurile de vară din Vălenii-de-Munte, din cari și acum aduce câteva foarte frumoase și instructive în rezumat. Cea despre „Cultura națională“, e „rezumată într'o pagină“ de însuș autorul ei, d-nul N. Iorga. Aduce un articol despre Caragiale, cu portretul acestuia, un alt articol (de Dr. Lușpaș) despre Ioan cav. de Pușcariu, cu portret. Un frumos articol din igienă de Dr. Beu, o poezie de S. Bornemisa. Apoi raport despre desvălirea monumentului lui Vodă-Cuza în Iași și o cronică bogat ilustrată etc., apoi Șematismul Românilor din Ungaria.

E cel mai serios și mai bine compus calendar dela noi, cu material de valoare durabilă. Prețul 70 fileri.

Poznașul, popularul calendar umoristic ilustrat al lui Haralamb Călămăr (Ermil Borcia) e junișan de 18 ani, ca totdeauna cu straița plină de glume mănecate a alungă urâtul și gândurile grele. Când ești mai năcăjit, ia o doză din Poznaș și-ți trece de năcaz. Că la apotecă nu capeți leac așa bun și ieftin cu numai 60 fileri.

Calendarul Săteanului apare în anul al 22-lea cu articoli anume scriși pentru popor, și cu unii reproduși. E cel mai ieftin calendar pentru popor. Prețul 30 fileri.

Ultime știri.

Deocamdată nu mai sunt temeri de războiu. — Rusia și Serbia par a se mai domoli. — La Londra s'a deschis conferința de pace. — Tot acolo se țin și consfăturile ambasadurilor Marilor-Puteri. — Unii zic însă, că n'o să se facă pace, ci o să înceapă războiul din nou, fiindcă Bulgarilor pretind Adrianopolul și Kirkilise. — Lămuriri din partea guvernului asupra conzului Prohaszka.

Mai zilele trecute, după unele semne, ce se observau, se părea, că e tare aproape începerea războiului între Serbia (sau chiar și Rusia) și monarhia austro-ungară.

Dar în urma întinselor măsuri, ce s'au luat, au văzut atât neastâmpărații de Sârbi, cât și Rușii, că la noi încă nu se face glumă. Astfel este de a se înțelege, că atât Sârbii cât și Rușii au început a o lua mai cu domolul, nu numai în cele ce se scriu în gazetele lor, ci și în ce privește purtarea și ținuta lor față de Austro-Ungaria.

Că stările sunt mai liniștitoare pentru moment, o dovedește și o altă împrejurare. Mai zilele trecute Majestatea Sa împăratul a primit în audiență (vizită) o deputațiune a unor slujbași înalți de stat. În legătură cu alte cuvinte, ce s'au spus din acest prilej, Majestatea Sa a adus vorba și asupra politicii externe (de-afară) a țării, zicând, că *împrejurările politice s'au mai lămurit și îmbunătățit, iar starea peste tot e mai bună.*

Se pare deci, că în curând o să fie iarăși liniște cum se cade. Ce e drept, lucrurile se pot însă ușor și înte schimba. De prezent toată lumea așteaptă rezultatul celor întruniți în Londra, atât la conferința de pace, cât și la consfăturile ambasadurilor Marilor-Puteri. Dela hotărârile și poririile, ce se vor lua în aceste conferințe, atârnă totul, că vom avea în curând pace cum se cade peste tot locul, — sau că pacea este și va fi numai așa „de ochii lumii“, pe când „sub cerușe va sta mereu ascuns jarul“.

În cele următoare lăsam să urmeze știrile mai nouă, cari au sosit până azi, Joi, la încheierea foii noastre.

Paris. Gazeta de aci, „Figaro“, publică o știre, ce ar fi primit-o din cercurile diplomatice, că adecă Bulgaria a intrat în tripla alianță (în tovărășie cu Austro-Ungaria, Germania și Italia, lângă cari până acum stă și România), iar actele de lipsă la această învoeală ar fi și subscribe din partea Bulgariei. (Această știre nu se poate încă crede, ci trebuie mai întâiu lămurită din partea Bulgarilor. *Red.*)

Londra. Cel mai gingaș punct pentru încheierea păcii se pare a fi cererea Bulgarilor, ca Adrianopolul și Kirkilise să fie predate lor. Turcii zic însă, că nu vreau să se învoiască cu așa ceva la nici un caz, ci mai bine vor continua războiul.

Pe cealaltă parte, Bulgarii spun, că stau gata cu o armată de 100 mii de oameni, care, când va porni din nou, va lua și Constantinopolul. Dar Turcii încă aduc mereu soldați din Azia-mică.

București. Ambasadorul (ministrul) Mișu, care reprezintă România pe lângă guvernul turcesc din Constantinopol, a plecat la Londra, pentru a căuta să apere interesele și cererile României, în legătură

cu consfăturile ce se țin acolo. Ambasadorul român în Anglia lipsește de prezent din Londra, de aceea a plecat Mișu dela Constantinopol.

Viena. Cu cercetarea în afacerea lui Prohaszka a fost însărcinat conzulul german Edl, care acum s'a întors la Viena. În urma celor cercetate de el, ministrul de externe al monarhiei noastre a publicat următoarele: S'a constatat, că svonurile despre maltratarea conzului Prohaszka de către Sârbi, nu sunt temeinice. Invinuirile aduse de guvernul sârbesc lui Prohaszka, apoi cererea Sârbilor, ca acest conzul să fie mutat din Prizrend, precum și aceea, că din casa conzulatului austro-ungar s'ar fi tras focuri, — s'au dovedit de false.

În schimb s'a dovedit, că conducătorii armatei sârbești din Prizrend au greșit în mai multe rânduri față de conzutul austro-ungar de acolo, precum și față de conzul și funcționarii conzulatului. Aceste fapte se vor aduce la cunoștința guvernului sârbesc, cerându-se satisfacție convenabilă (adecă pedepsirea celor vinovați și cerere de iertare din partea Serbiei față de Austro-Ungaria etc. *Red.*) În știrea publicată de ministrul de externe se mai zice, că nu e nici un motiv a crede, că Serbia va refuza (respinge) a da aceasta satisfacție, fiindcă guvernul sârbesc s'ar fi purtat cum se cade și față de trimisul guvernului, conzulul Edl.

Belgrad. Aci se spune, că ministrii au ținut o ședință Dumineca trecută, când au debătut asupra afacerii Prohaszka. Ei ar fi hotărît, că dacă ministerul austro-ungar va publica ceva în afacerea Prohaszka, atunci guvernul sârbesc încă o se publice toate datele oficiale asupra celor petrecute în Prizrend. În Belgrad se mai susține și aceea, că Sârbii ar fi pus mâna pe niște scrisori compromițătoare (dejosi-toare) pentru Prohaszka. (Că ce va mai eși din aceasta afacere o să vedem în viitorul apropiat. *Red.*)

Londra. Delegații pentru conferința de pace au ținut prima ședință Luni, la 11 ore înainte de amiază. În palatul St. James, — unde se țin ședințele, — au intrat întâiu delegații turci, apoi au urmat Sârbii, Muntenegrinii, Bulgarii, iar pe urmă Grecii. Străini nu pot intra nici în palat, de cum la ședințe. Delegații s'au înțeles, ca prezidenții ședințelor să se schimbe și să urmeze după ordinea alfabetică a numelor statelor. De aceea prima ședință a fost prezidată de reprezentantul Bulgariei, Daneff.

Înainte de deschiderea ședinței, ministrul de externe englez, Grey, a salutat pe delegați în numele regelui Angliei, dorindurile ca să ajungă la o înțelegere cum se cade, care să aducă fericire asupra țărilor balcanice.

Lui Grey i-a răspuns întâiu Daneff, zicând: Gândul lor de căpetenie este, că dacă se poate, se încheie o pace, după care să urmeze liniște și înaintare în statele balcanice. A urmat apoi câte un delegat sârb, muntenegrin, grec și turc, cari au mulțumit ministrului englez pentru buna primire în țara și orașul lor. Delegații nu și-au prezentat încă hârtiile de imputernicire, astfel că debateri cum se cade nu se pot începe decât peste 2—3 zile, până când se crede, că se va lămurii starea și cu Grecia.

Daneff a făcut unor Englezi mărturisirea, că punctul cel dintâiu al conferinței va fi statorirea granițelor, bine înțeles, cu-

prinzând și Adrianopolul. Iar dacă Turcia nu se învoește, va urma războiul mai departe.

Constantinopol. Flota (armata pe mare) grecească a fost în mai multe atacuri respinsă de cea turcească. (Cu toate acestea ei se svârcolesc mereu, în loc ca dela început să fi subscribe armistițiul.)

Londra. Conferința ambasadurilor Marilor-Puteri s'a întrunit Marți, la 3 ore și jumătate după amiază. Ambasadorii au avut o convorbire cu Grey asupra punctelor, ce se vor debate. S'a hotărît, că debaterile ambasadurilor să fie ținute secret. (Să nu se spună adecă ce discută și hotărâsc ei.)

Londra. Aci sunt mulți, cari nu prea cred la încheierea păcii, din cauză, că Bulgaria pretinde Adrianopolul, ceea ce Turcia nu vrea să recunoască. Ar urma deci, ca în curând să se înceapă din nou războiul.

București. Luni a avut loc o consfătuire a ministrilor, când s'a luat la cunoștință o scrisoare a guvernului austro-ungar, în care se zice, că toate corăbiile române cu mărfuri să se retragă de prin părțile mării de către Serbia. Asta în vederea unor mișcări militare, ce ar putea urma....

Belgrad. În urma întrepunerii Rusiei și a Franței — așa se vorbește în Belgrad — ministrul-președinte sârb, Pasici, a declarat: Decât pentru portul Durazzo să se înceapă un războiu între Serbia și Austro-Ungaria, mai bine ne lăsam de acest gând! Prin asta se va împedeca alte urmări mai grele.

București. Se vestește, că Majestatea Sa, Regele Carol, a invitat la palat pe dl profesor universitar și mare învățat, *Nicolae Iorga*, cu care a discutat multă vreme asupra politicii externe (din afară) a țării.

Noăle legi de dare.

Legile de dare cele nouă nu vor fi aplicate deocamdată până când se va mai îmbunătăți starea economică. Dările se vor socoti deci și în anul viitor, tot după legile cele de mai înainte. Așa i se cere guvernului din toate părțile țării. Ministrul de finanțe la început nu voia de loc să se învoiască la asta. Dar după cum aflăm, în momentul din urmă, a fost silit să-și dea învoiala, ca nouăle dări să se amâne cel puțin încă cu un an. Despre aceasta vom mai scrie la timpul său.

Noua lege electorală.

Mereu se tot vorbește despre acest făt al guvernului. Ba că azi, ba că mâine, se va prezenta dietei proiectul (planul) despre legea electorală cea nouă, care, — vezi Doamne, — va fi mai dreaptă. În zilele acestea s'a svonit, că guvernul va prezenta dietei proiectul de lege încă în luna aceasta. După noua lege, numărul alegătorilor se va urca la două milioane. (Astă urcare nu-i nimic, fiindcă în țara întregă sunt încă de câteva ori câte două milioane de cetățeni, cari ar trebui să capete dreptul de vot. *Redacția*). Dacă opoziția maghiară va lua parte la dezbaterile legii, bine de bine, de unde nu se va vota de mameleci guvernului și fără ea. Odată legea votată, ea se va pune în aplicare, așa că pe la începutul anului 1914 să se poată face alegeri nouă pentru dietă, pe baza acestei legi.

Vorbe auzim destule, dar fapte din partea guvernului nu vedem nimic....

Cătră cetitori,

Iarăş se apropie sfârşitul anului. De aceea, la numărul de față, am adăugat mandate postale pentru toți aceia, a-l căror abonament se isprăvește în luna lui Ianuarie.

Prin aceasta îi rugăm pe toți: să-și renouiască abonamentul cât mai curând, ca astfel să nu fim prea tare îngămădiți cu lucrul pe sfintele sărbători, iar foaia să o putem trimite în rânduială.

Abonații noștri, atât noi cât și vechi, vor primi la Crăciun, ca totdeauna, *călimdarul de părete în cinste*. Rugăm deci pe toți binevoitorii foii noastre, ca să o lățească în cercuri cât mai largi. Prin aceasta ajungem în puțința de a o face tot mai mare și mai bună. — *Numeri de probă, la dorință, se trimit ori cui gratis.*

Ne rugăm a scrie însă totdeauna numele și adresa întreagă cât se poate de descurcat. Iar abonații cei vechi să lase adresa cea veche lipită pe mandat, rușinând numai partea cealaltă a fâșiei, unde nu e scris nimic. Orice schimbare de adresă se poate face, ștergând ce e tipărit și însemnând, *tot în locul acela*, cum trebuie să fie îndreptate. Asta mai cu seamă, când cineva dă mandatul lui altcuiva, sau s'a schimbat numele comunei, posta ultimă etc.

Binevoii a avea de grijă la cele spuse mai sus, fiindcă prin aceasta ne ușurați mult lucrul și se încunjură încurături neplăcute și pe o parte și pe cealaltă.

Deodată cu trimiterea abonamentului, fiecare cetitor poate comanda și „Călimdarul Poporului” pentru el sau și pentru alții. E mai ușor a trimite banii pentru foaie și călimdare la oaltă.

Administrația „Foaia Poporului”.

Călimdarul Poporului pe 1913.

Ca în toți anii, așa și în anul acesta, „Călimdarul Poporului” este cel mai bun, cel mai bogat în cuprins, cel mai frumos și cel mai bine îngrijit dintre toate călimdarele noastre. Despre asta se poate convinge oricine, îndată ce a luat în mână acest călimdar, care cuprinde

preste 200 pagini numai literatură de cetit,

iar la oaltă cu celelalte publicațiuni cuprinde la

350 de pagini

De altcum „Călimdarul Poporului” și trebuie să fie cel mai bun dintre toate, fiindcă este și cel mai vechiu călimdar pentru poporul nostru. Doar în decursul celor 28 de ani, decând apare, ceice îl îngrijesc s'au orientat destul de bine, că de ce are lipsă poporul românesc.

Dovezile sunt următoarele: „Călimdarul Poporului” spune, — pe lângă însemnarea exactă a sărbătorilor de peste an, — cum va fi vremea în anul 1913, după călimdarul de 140 ani, apoi toate cele de lipsă despre poștă, telegraf, ștempele etc., precum și numele tuturor bărbaților noștri, cari stau în fruntea Conzistoarelor române gr.-or. și gr.-cat. După aceea urmează date despre școalele noastre populare, despre gimnazii, seminarii, școalele de fete, apoi numele și locul unde se află reuniuni culturale, reuniuni de femei, de cântări, de meseriași, de binefacere, de agricultură, însoțiri sătești, bănci, tipografii etc. etc. La toate aceste reuniuni e pus și numele conducătorilor lor. Ca un lucru bun, ce trebuie să se afle într'un călimdar cum se cade, se poate numi felul cum sunt aranjate

târgurile de țară după luni și după comune

unde se arată pe lângă târgurile de măruri și

târgurile de vite, oi, cai etc.

Aceasta e o întocmire, ce nu se află în nici un alt călimdar românesc, decât în „Călimdarul Poporului”.

Dar fiindcă noi voim a da cetitorilor, pe lângă partea calendaristică, și alte lucruri frumoase și folositoare de cetit, — dacă vom lua în mână „Călimdarul Poporului”, atunci vom vedea, că în el se află o sumedenie de învățături și povețe. Vom aminti numai unele articole mai de seamă.

Partea literară

se începe cu: frumoasa poezie (cu 2 ilustrații) despre Mihaiu Viteazul „*Goroslău*”, de *Nicolae Iorga*. Urmează apoi un interesant articol despre *Basarabia* (cu 6 ilustrații) și un *Cântec din Basarabia*.

După acest articol istoric se află povestirea *Mai mare e mintea decât banii*, de *C. Rădulescu-Codrin*, apoi frumoasa poezie *Vis de aur de Volbură Poiană*, căreia îi urmează instructivele articole *Sfântul Ioan Gură de aur despre creșterea copiilor și Rugăciunea*.

Inflăcărata poezie *Ardealule țară de jale*, de *P. Pădure* și *Din proverbele lui Solomon* încă merită o deosebită atențiune.

Urmează apoi articolul: *Cum poți ajunge la adânci bătrânețe*, poezia *Arhanghelul de răposatul poet Dr. Ioan Borgia*, un articol despre *Expozițiile de copii*, anecdota de *Speranță Boerul pe ceea lume*, cântecul plugăresc *Până mă știu cu moșie de Petru O. Orlășanu*, și *Cântecul oierilor de I. U. Soricu*.

Ca ceva nou aducem în acest an

Călimdarul gospodăriei

unde se dau tot felul de povețe și sfaturi, cum trebuie să lucre un econom harnic peste an. Acest articol intitulat „Călimdarul gospodăriei” se întinde pe o seamă de pagini. Toate îndrumările sunt aranjate după luni. Aci economul nostru află ce trebuie să lucre de pildă în luna lui Martie la câmp, în viie, în grădina de pomi, în stupină etc., — tot asemenea se dau povețele pentru toate cele 12 luni de peste an.

La sfârșitul acestor interesante povețe se află articolul

Advocatul poporal

în care se dau foarte folositoare îndrumări pentru oamenii noștri asupra legii despre dreptul de proprietate, dreptul de zălogire și cartea funduară.

După acest articol urmează o mulțime de

Poezii populare

din Feldru, Reteag, Măceu, Selagiu, de pe Olt, din Cățeâu, Gherla, Sâncel, Bănat, Avrig, Suceag, Rodna, țara Oașului etc. etc. De d-șoara *Maria Cunțan* încă sunt publicate niște frumoase poezii populare din Mărginime, de pe Câmpie etc.

Incheierea părții literare a Călimdarului o formează rubrica

Răvașul nostru

care se estinde pe vr'o 30 de pagini. Aci ni-se spune toate lucrurile — bune și rele — mai de seamă, ce s'au petrecut peste an, atât la noi Românii, cât și în alte țări străine. La sfârșitul *Răvașului* — care nu se află în nici un călimdar de-ale noastre — se povestește pe mai multe pagini toate întâmplările mai de căpetenie dela

Războiul din Balcani

Asupra acestui războiu nu se află nimic scris în călimdarele, ce au apărut până acum. Noi am amânat însă puțin scoaterea călimdarului tocmai pentru a putea aduce știrile mai de seamă despre războiu. Ba la călimdar

40 de ilustrațiuni dela Războiul din Balcani

între cari: Fotografia regilor Bulgariei, Serbiei, Greciei, Muntenegrului, Sultanul Turciei, vederi din Constantinopol, din Macedonia, bătaia dela Kirkilise și Adrianopol, aprinderea orașului bulgăresc Varna, prinderea soldaților turci din partea Bulgarilor, orașele Üsküb și Adrianopol, vederi din Salonic, Scutari, Podgorița (orașe unde s'au dat lupte mari). In alte chipuri ni-se arată cum sunt îmbrăcați soldații turci, bulgari, sârbi, greci și muntenegrini. Afară de aceste ilustrații se mai află în călimdar încă

alte 28 de ilustrațiuni

cu vederi din Basarabia, fotografiile răposaiilor Dr. Lemeni, Ioan cav. de Pușcariu, Dr. I. Borgia, bustul lui Barișiu, fotografia lui și casa unde s'a născut, apoi niște frumoase fotografii dela expoziția de copii din Rășinari, a dlor Prea Sfinția Sa episcopul Cristea, marele mecenat Stroeseu, Octavian Goga și Victor Tordășianu și alții, cari au luat parte la aceasta expoziție.

Prețul unui exemplar 40 bani, iar pentru trimiterea pe poștă 5 bani deosebit.

Cine comandă cel puțin 20 exemplare și le plătește înainte cu câte 40 bani bucata, mai capătă două călimdare pe deasupra și se trimit toate acasă plătite de poștă.

Acei care cumpără 25—50 exemplare le capătă cu 28 bani, dela 50 bucăți în sus cu 24 bani unul, dar trebuie să plătească și poșta la primire.

Banii trebuiesc trimiși totdeauna înainte de aceia, cari voesc să capete călimdare cu aceste prețuri atât de ieftine. Numai comande dela 30 exemplare în sus se trimit și cu rambursă, adică să se plătească la scoaterea dela poștă. Mai puțin de 30 exemplare nu se pot trimite neplătite înainte, din cauză că atunci vine prea scumpă poșta. — Călimdare nevândute se primesc înapoi până la 15 Februarie n. 1913. Dar trebuiesc trimise plătite de poștă, care nu se poate detrage din preț.

Toți aceia, cari voesc a vinde călimdare să se adreseze la administrația „Foi Poporului”. La acei revanzători, cari sunt oameni de încredere, dăm călimdare și ca să le plătească după ce le vor vinde, numai cât atunci nu e rabatul chiar așa de mare. Pe lângă plățirea după vânzare, dăm călimdarul: cu 28 bani acelora cari comandă dela 50 bucăți în sus, iar cu 30 bani acelora cari comandă mai puțin de 50 bucăți. Ei au însă a plăti și poșta, fiindcă pachetul se trimite neplătît.

Intr'un pachet de 5 chilo intră 30 bucăți. Pentru pachete dela 1 chilo până la 5 chilo costă poșta 72 bani. (E deci tot atât a trimite un pachet de un chilo sau de cinci). Iar dacă călimdarele se plătesc numai la scoaterea dela poștă, atunci costă un pachet dela 1—5 chilo 84 bani.

Toți ceice comandă călimdare, sunt rugați a ceti bine aceste condiții de vânzare. Îndeosebi ne adresăm acelora, cari comandă câte 4—5 călimdare, pe cari să le plătească când scot pachetul dela poștă. Așa ceva nu se poate, fiindcă costă prea mult poșta. De aceea să se trimită banii înainte.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.
Editura și tiparul „Tipografia Poporului”.

Aviz.

"Cassa de păstrare în Mercurea" societate pe acții primește depuneri:

până la 2000— cor. cu 5%,
dela 2000— C până la 5000— C cu 5 1/2%,
dela 5000— C în eu 6%,
iar din 1 Ianuarie 1913 urcă la depunerile
vechi etalonul cu 1/2%.

Direcțiunea.

Căsătorie.

Un tânăr prezentabil, în etate de 26 ani, bun meseriaș, dar poate ocupa post și ca diurnist, din familie bună și cu caracter bun, dorește căsătoria unei fete simpatico, cu educație bună și ceva sestre. A se scrie sub "Discretul" la administrația acestui ziar, alăturându-se și fotografie, care se va trimite respectivului tânăr. Asupra scrisorilor și fotografiilor sa va păstra cea mai mare discreție. 253 1-4

Anunț.

Cu începutul anului 1913 se dau în arândă pe mai mulți ani:

1. O moară de fână cu două petri, mână de apă.
  2. Un fîrez de scânduri lângă moară—și
  3. O casă cu licență de birt, unde se poate deschide și prăvălie.
- Doritorii de a lua în arândă să se adreseze la fostul Nestor proprietar în Havasgáld, u. p. Tóvis-Borosbenedek. 251 1-8

De arândat.

În comuna Păuca comitatul Alba-Inferioră, să de în arândă o moară de circa 50—60 jughero catastrale. Cu aceasta moară stă în legătură și o licență de cărcimă. Informațiuni mai detaliate să pot căpăta la Dosma Asiacita Dordea în Păuca (Pókafalva).

Institut pentru cursuri de științele comerciale de Frideric Mester, proprietarul celei de mai înainte peate granițele Europei cunoscuta Academie comercială în Lipsca. Prospeete gratis trimite Direcțiunea. 802 6-8

Prețul bucatelor

In SIBIU la 17 Decembrie st. n.:

Grâu	Cor. 17,20 până 19,—	de hectolitru
Mărar	13,—	14,20
Ora	14,—	14,80
Ovăz	7,60	8,80
Zucuruz	10,40	16,80
Cartofi	4,—	5,—
Yasole	18,—	22,—
Fână Nr. 3	85,20	86,20 la 100 chilo
" " 4	84,40	84,40
" " 5	83,80	83,80
Silămă	154,—	160,—
Oveoare de porc	163,—	170,—
Sân brut	58,—	60,—
Sân de lumini	80,—	88,—
Sân de lumini topit	104,—	104,—
Săpun	64,—	65,—
Fân	6,50	8,60
Tomne de loc neplătite	11,50	12,10 la met. cub
" " plătite	10,50	10,70
Spirit rafinat	2,18	2,20 la litru
Spirit ordinar	2,16	2,26
Carne de vită pentru supă	Cor. 1,20 până 2,—	la chilo
" " vitel	friptură	1,60 2,—
" " vitel	"	1,— 1,80
" " porc	"	1,20 1,80
Ună 10 bucăți	"	1,— 1,80
Un pătrar de miel	"	—,80 —
Terza de cal	"	—,80 1,20

In BUDAPESTA 18 Decembrie st. n.

Grâu de Tisa	78 chilo	Cor. 11,12 până 11,30	la 50 chilo
" " 79	"	11,25	11,47
" " 80	"	11,42	11,57
" " 81	"	11,35	11,60
Mărar	"	9,77	11,65
Ora	"	9,80	9,90
Ovăz	"	8,70	11,20
Zucuruz	"	9,45	9,65

Prețul banilor în 18 Decembrie n.

Galben	comparat	vândut
100 Lei, hârtie	Cor. 11,38	11,48
100 Lei, argint	81,—	82,50
Lire turcoști, aur	21,40	31,65
1 funt sterlingi englezești	24,—	24,25
100 marco, aur	118,—	118,40
100 hârtie	118,—	118,40
Sapoleon	19,10	19,24
100 Dole rusești, hârtie	25,—	254,50
100 " argint	767,50	245,—

Eu nu mai puteam mistui nimic.

Diana Pellerin, de 52 ani, tr.ia despărțită de familia sa și ora grozav de îngrijită despre soarta sului ei.

N'a durat multă vreme, și femeia s'a bolnăvit în mod îngrijitor. Eu am perdut orice apetit — scrie dâna — și nu mai puteam mistui nimic. Dacă mâncam ceva cât de puțin, căpătăm durero de cap și simțiam o unflătură la stomac; urmarea era, că sau vărsam sau căpătăm dureri de stomac, cari mă munceau grozav. Și fiindcă nu mai puteam mistui nimic, am ajuns în curând la o slăbiciune mare și eram cu totul melancolică.

Dela o prietenă am aflat atunci despre minunatul succes al Cărbunelui Belloc, care se folosește la dureri de stomac, și m'am hotărât să îl procura îndată.

Am luat după fiecare mâncare câte o lingură de supă din recet pulver, și deja la 4 zile n'am mai simțit în stomac nici greutate și nici durero: mistuiam bine carne friptă, iar apetitul bun de mai înainte l'am primit din nou. În loc ca să slăbesc, am început a mă îngreșa, astfel că în curând am ajuns cum am fost mai înainte; de asemenea am devenit iarăși în voie bună.

După o cură de 10 zile m'am însăntoșat eu totul. De atunci n'am mai vărsat și nici dureri de stomac n'am mai avut. De aceea încrederea mea în acest mijloc de vindecare o nemărginit de mare Somnat: Marie Pellerin, Argentan (Crez), Franca 3 Februario 1896.

De fapt ajunge întrebuințarea Cărbunelui Belloc, în dose de 2—3 linguri de supă după fiecare mâncare, ca astfel în câteva zile să vindece orice dureri de stomac, chiar și dacă sunt mai vechi sau cari prin folosirea unui alt mijloc nu s'au putut delătura.

Cărbunele Belloc produce o simțire plăcută în stomac, dă apetit, înteește mistuirea și delătura orice astupătură a stomacului. Belloc e un mijloc sigur contra îngreunării stomacului după mâncare, contra migrenelor, cari provin în urma mistuirii rele, contra arsurilor și junghiurilor în stomac, precum și contra durerilor de nervi ai stomacului și pântecelor, cel mai simplu mijloc, pentru a lua cărbunele Belloc, care e prefăcut în pulvăr, este, al pune într'un pârhar de apă curată sau eu zăhar, apoi se mestecă, iar după aceea se bea dintr'odată sau în mai multe rânduri.

Cărbunele Belloc poate numai ajuta dar nici când strica, la orice măsură s'ar lua. Se căpăta în toate apotecele.

S'au făcut încercări, ca să imiteze cărbunele Belloc. Dar aceste încercări au rămas fără rezultat și nu vindecă, fiindcă astfel de imitațiuni nu sunt preparate cum se cade.

Pentru a se împiedeca orice seducere, trebuie avut de grijă ca pe sticlă să fie numele Belloc și adresa laboratorului: Maison L. Frère 19, rue Jacob, Paris.

P. S. Persoane, cari nu se pot obicinui, ca să închiță pravul de cărbune, acelea să lea mai bine Pastile Belloc.

2—3 pastile după fie care mâncare și totdeauna când se simte dureri de stomac ajung, ca să producă o însăntoșare sigură. Aceste pastile conțin cărbune Belloc curat. Ajunge a le lua în gură, unde puțin mestecate, se descompun, și le putem înghiți îndată.

Se căpăta în Sibiu la: Carol Müller apotecă „La vulturul negru”, Piața mare Nr. 10, Aug. Teutsch, apotecă „La leu”, Piața mare Nr. 17, Guido Fabritius, apotecă „La urs”, Piața mică Nr. 29. — În Brașov la: Apoteca „La urs” Victor Roth urm. Carol Schmiedt, precum și toate ape cele de peste tot locul.

Diana Pellerin.

Vă pudrați? --- Da!

De când se află de vânzare și în Ungaria renumita

Pudră americană de porcelan

JESZ,

m'am obișnuit a folosi și eu pudră, pentrucă

- Pudra de JESZ este pudra cu mireaporcelan este pudra cea mai plăcută.
- Pudra de JESZ este pudra cea mai fină din lume.
- Pudra de JESZ este pudra cea mai inofensivă.
- Pudra de JESZ împiedecă asndatul feței a mânilor și a subsoarilor.
- Pudra de JESZ face să dispară agrăbunțele și pietelo pistrui de pe față.
- Pudra de JESZ se lipește de pielea feței admirabil.
- Pudra de JESZ dă feței o înfățișare elegantă și plăpândă.
- Pudra de JESZ se uzită și ca pudra de față cea mai fină din lume.
- Pudra de JESZ se căpăta în cutii originali americane de câte 3 și 5 Cor. în 6 culori diforite și anume: în culoarea albă, roza, roza-palidă, crem, crem-palid și în culoarea naturală a feței. La comanda să se spună anume și lămurit: În ce culoare și de caro preț să se trimită pudra comandată.

Fete până și feciori dela țară

cușpură în cantități mari

Crema-Diana

și

Săpun-Diana.

Alife pentru înfrumusețarea feței și pentru fineța mânilor,

de când aceste să căpăta pretutindenea cu prețul de

50 fileri.

Unicul mijloc împotriva zgrăbunțelor și a petolor pistrui de pe față.

Se poate comanda prin postă pe lângă rambursă dela

Béla Erényi

Apoteca-Diana

în

Budapesta, Károly-körut Nr. 5.

Comanda cea mai mică e de 3 Cor. Se poate comanda pretutindenea în țară. 762 9-10

Nr. 928—992 prim. com.

844 2—2

Publicațiune.

Comuna Olfelsősebes (Sebeșul de sus) comitatul Sibiiu, pe calea licitațiunii publice ce se va ține în 5 Ianuarie 1913 st. n., la 3 ore după amiază în cancelăria comunală, dă în arândă pășunatul de munte pentru oi din muntele »Tataru«, pe durata anului 1913.

Prețul strigări 700 cor.

Condițiunile de licitare sã pot vede ori și când la subscrisa primărie.

Olfelsősebes, la 10 Decembrie 1912.

Primăria comunală.

Pământ de arat și fânat

situat în apropiere de Sibiiu, mai multe părți în mărime de vr. 6—7 jugăre, e de vânzare. Prețul 2 coroane pe un stânjia pătrat. Amănunte se pot afla la administrația foii. 841 2—8

Un taur de bivol

bine dezvoltat, de 2 ani și jumătate, la vizita viitoare capătă certificat, sã a fiã de vânzare la Ioan Mihu, inv., în Șoala (Solya), a. p. Kiskapus. 845 2—2

O casă

pentru economie, care constă din două odăi, curte, șură, grajd și 298 metri pătrați grădinișă, se vinde din mână liberă cu preț oștin. A se adresa la cancelăria Dr. Boncz avocat, Sibiiu, strada Cisnădiei 39. 809 7—

Câni

837 3—4

crice fel de rasă și ieșini liforează Zwinger, Wrschowitz-Prag. Catalog ilustrat și cu prețuri se trimit contra unei marce de 20 bani.

De vânzare

se află o păreche de iepi, culoare safeniu închis de înălțime 186 cm și un mânz tânăr. Totodată două părechi de hamuri și un cărucior ușor. Adresa la administrația »Foi Poporului« 871 2—3

În editura Ig. Hertz, București a apărut:

Calendarul

„Lumea Ilustrată“ pe anul 1913

și conține 249 splendide ilustrații. De remarcant sunt portretele noilor miniștri români, diplomații turci, porturi și obiceiuri din Transilvania, proem și nuvelele »Cuvântul de onoare« și »Osterică«.

Prețul cor. 1.50 plus 20 bani pentru porto postal. De vânzare la librăria W. Krafft în Sibiiu. 835 2—8

Motor de vânzare.

Un motor de 40 puteri de cai, în stare foarte bună, mânat cu ulei, foarte potrivit pentru o industrie mai mare, este în folosință numai de 4 ani, se află de vânzare cu un preț foarte avantajos. Adresa vânzătorului, care e o persoană din jurul Sibiiului se află la Administrația »Foi Poporului«. 836 3—3

Haine pentru domni și băieți

costume pentru copii, pardesiuri și mărfuri de blănărie în cea mai bună calitate și cel mai nou facon recomandată, pe lângă prețuri foarte reduse. 208 15—

Eduard Elias

Sibiiu, Piața-mică Nr. 13.

La „Croitoria Universală“

I. PETRASCU

Strada Cisnădiei Nr. 30. SIBIIU. Strada Cisnădiei Nr. 30.

Telefon Nr. 172.

Premiat:
Expoziția internațională de modă
Paris 1911
Grand Prix și medalia de aur.

Premiat:
Expoziția universală din
Roma 1911
Grand Premio și medalia de aur.

Prin aceasta îmi permit a aduce la cunoștința onoratului public, că în atelierul meu de primul rang, unde sunt ocupați la 20 de lucrători, primesc și execut tot felul de haine, atât civile cât și militare.

Pentru sezonul de toamnă și iarnă tocmai acum mi-a sosit o mare alegere de stoffe engleze și indigene. Croială cu gust și după ultima modă, garantând pentru ori ce lucru.

Serviciu solid și grabnic. — Prețuri moderate.

Sprijiniți industria română!

7.8.14—

Onorate Domnule!

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincie, deja din anul 1910 începând am deschis în Budapesta un

Birou de informații și Agentură românească.

Dau ori ce informații în ori ce cauză ce se ține de Budapesta. Dau informații relativ la petițiile înaintate la diferitele ministere și la alte oficii publice. Dau informații în chestii de licențe. Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbesc în persoană cu referentul cauzei și rog rezolvire favorabilă. Cu drag li conduc prin Budapesta pe aceia, cari vin să vază frumusețelul orașului, ori cu afaceri prin capitală.

Cumpără pe bani gata

tot felul de galite, ouă, miei, porci, oi, viței, v'țe mari, porci, lăncă, piei, iepuri, — mai departe mere, pere, nuci, prune, mere de stup, ceapă, fasole, cartofi, ciuperci, varză, vin, rachiu, fân, mohor, lăncă; păduri; moșii.

Dacă îmi trimiteți adresa

bucuros Vă trimit în fiecare săptămână un »Aviz săptămânal« despre prețurile diferitelor mărfuri din Budapesta.

Esoperez

827 13—

dola băncile cele mari din Budapesta împrumuturi pe amortizare cu procente mici.

Vă fac atent

că în interesul DV. este, dacă în ori ce cauză Vă adresați mie. Dacă veniți la Budapesta, să veniți la mine, căci eu Vă recomand advocați buni, medici vestiți, Vă conduc pe la fabrici să Vă alegeți mașine, motoare, mori, ferastroie pompe, automobile etc. Grijele ca să nu fiți înșelați. Fiind de față, ca martori la facerea contractului, nu las ca contractul să conțină altceva, decât ceea ce am hotărât și cum am tocmit.

Zilnic primesc plânguri dola țărani români, cari cumpărând mașini prin agenți străini, au fost înșelați încheind contracte a căror conținut nu l-au cunoscut neștiind țărani români ungurește.

Planul meu este ca, conducând pe românul nostru la fabrici și nu la agenți de mașine, drept din mână primă să-și cumpere cele trebuincioase, și să-l scutească de șarlataniile agenților și să-l scape de procese. — Vă ofer serviciul meu cinstit și românesc pentru o taxă mică. Pentru răspuns să îmi alăturați o marcă postală.

Cu stimă:

L. OLARIU, Budapesta, II., Tölgyfa-u. 16. II. 8.

În Buda, lângă podul »Magithid«.

Auleo!

La Tuse, răgușală și întrocănare ajută
sigur și repede

Trăiască

Afurisita de tuse mă
ineacă.

Pastilele de piept ale lui Egger

au un gust admirabil și nu strică pofta de mâncare

Un carton 1 cor. și 2 cor.
Carton de probă 50 fil.Pastilele lui Egger
mă scapă răpide.

În Sibiiu să poate căpăta la apotecele:

Guido Fabritius, I. C. Molnár, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummler
Karl Pissel, Alber Zink.În Sebeșul-săsesc la apotecele Stefan Heitz, I. C. Reichard
și Walter Metz.

741 13—26

Se caută

o **menajeră** inteligentă și activă, care are cunoștințe perfecte în bucătăria fină și stie coasa și cu mașina. Angajament anual. — Informații se pot afla la administrația „Foi Pop.” Pentru răspuns a se adăuga o marcă poștală.

Tot în această familie se primește și o **fată în casă**, care are deja praxă, o iubitoare de ordine și curățene. 814 2 2

Două moșii

afătoare pe Câmpie, în jurul Murăș-Oșorheiului, sunt de dat în arândă. O moșie de 500 jugăre catastrale, iar cealaltă de 1700 jugăre. Prețul de arândă 28 c.r. pe un jugăr anual. Moșile se pot lua în arândă fiecare singură sau eventual și amândouă la oaltă. Doritorii să se adreseze la Mandl Vilmos în Murăș-Oșorhei (Márosvásárhely). 3—

De vânzare.

În Viștea-inferioară (comitatul Făgăraș) este de vânzare o **casă** constătoare din 3 odăi pentru locuit și o a patra odăie pentru **covrigărie**, unde se află cuptor și toate cele de lipsă. Vânzarea se face din cauză familiare, poziția e foarte bună. De casă se mai ține un grajd pentru vite, un șopron lung, pivniță, fântână, 2 cotețe și grădina pentru legumi. Prețul de vânzare preste tot 2300 coroane. Doritorii să se adreseze la proprietarul Nicolae Moldovan, măiestru frânzelar, Viștea-inferioară (Alsóvíst, Fogaras m.) 831 4—7

Lemn pentru clădiri!

Parchete de stejar de primul rang și bine uscate, în orice cantitate, aduse la fabrica de parchete **Neuschloss Nasloz** în Slavonia, precum și tot felul de **scânduri de brad, brepte, lați și alte lemne pentru clădit** cu cele mai ieftine prețuri recomandă și livrează

Glanz, Szántó & Macolarius
magazin de lemn de lucru

iblu, strada Rulul (Flussgasse) Nr. 6

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în aceste zile se știe că în vremea de azi e multă boală și o mulțime de oameni, a căror sânger și sângeră tupești sunt struțuți și care în urma turginței din tinere și prin deprinderi rele și-au adunat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul să știm că atunci când stări îngrozitoare să se pură cașă. Trebuie să se cina ca și dea tineretului de a fi bine-voitor, sinceri și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să se cina și sărui tinerii și să-l încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere năcarurile lor secrete. Dar nu e în deajuns încă a destăinui aceste necăzuri ori și să, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specializat, constent, care știe să dea asupra vetei sfaturi bune servale și să se lupte și morburilor ce deja even și există atunci apoi va încerca existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al Dr.ului **PALOCZ**, medic de spital, specialist, (Budapesta IV, Muzeum-körút 15), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește oricine (atât bărbați cât și femei) desigur și asupra vetei sexuale unde sânger și sângeră tupești și de boalavului să curăță, nervii se lădăresc, tot organismul și se el berează de materile de boală, chinuri e sufletești și liniștesc.

Fără a întrerupe ocupațiilor zilnice dr. **PALOCZ** vindează deja de ani de zile repede și radical cu metoda sa proprie de vindecare chiar și cazurile cele mai negre, ranele sifilitice boala de țere, țestic, nervi și șira spinării, incapacitățile de confuzie a minții, urmările onaniei și ale sifilisului, erecțiile de spaimă, sâmbirea puterii bărbătești (impotență), vătămăturile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femeiești. Pentru femei o sală de așteptare separată și șiră separată. În ceata e privește cura, depărtarea nu este pedecă, căci dacă cineva, din orice cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă și de ajuns a se alătura numai marca de răspuns) Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, ori la dorință se retrimite ficăruia. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Vizitele se primesc începând de la 10 ore a. m. și până la 5 ore p. m. (Duminică până la 12 ore a. m.) 780 9—

Tratament și cu **Salvarsamul Ehrlich 606**.
Adresa: Dr. **PALOCZ**, medic de spital, specialist, Budapesta IV., Muzeum-körút Nr. 18.

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște.

AVIZ.

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște primește depuneri dela

Coroane 2000 cu 5%, iar dela
5000 „ 5 și 1/2%

Darea o plătește institutul.
849 1—10

Direcțiunea.

OCAZIUNE MARE DE CRĂCIUN

la

prăvălia de **Vasilie Ban**, „La cisma mare roșie”
incălțăminte Sibiu, strada Ocnei Nr. 7
pe lângă prețuri ieftine.

Orice păpuși cu prețuri de reclamă la Crăciun de acum înainte până la 10 Ianuarie 1913.

Prețurile:

668 1—

Ghete pentru copii Chevreaux și Box sau Kalv, mărimea 20—25 = K	3—4
Ghete pentru copii	26—28 = 4—5
Ghete pentru copii	29—34 = 5—7
Ghete pentru băieți	35—39 = 7—9
Păpuși de jumătate pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv	4—14
Ghete înalte pentru dame	8—14
Ghete de lucru pentru domni, tari, execuție în Kalv sau piele de vichă	7—
Ghete pentru domni cu gumă sau băieri, în Chevreaux sau Box	9—10
Ghete pentru domni cu bumbi sau Ideal	10—
Ghete pentru domni Kobrak	12—
Ghete pentru domni Oslaria	14—
Ghete pentru domni, formă americană	12—
Ghete pentru domni, formă americană, cu bumbi și băieri	18—
Ghete pentru domni, piele Antilope în toate colorile	16—
	20—

Mare alegere în
cisme pentru copii și domni.

Camași

cu 4, 5, 6, 7, 8 și 9 coroane.

Principiul meu este: Câștig pușin, vânzare mare!

În duminică și sărbători e deschis înainte de amiază până la 10 ore.

Institutul de asigurare

„TRANSYLVANIA”

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recunoscute de cele mai ieftine, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători confesionali și preoți români gr.-or. și gr.-cat. avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termen fix, cu plătire simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre, asigurări de copii, asigurări pentru serviciul militar, asigurări de studii, asigurări cu participare la câștig de 40% garantat și cu restituire de 30% interese și asigurări pe spese de înmormântare.

Sumele plătite pentru **pagube de foc** până la finea anului 1911 K 5.275.798-23

Capitale **asigurate pe viață** achitate 5.146.556-36

Stărea asigurărilor cu foc K 127.763.744—
sfârșitul anului 1911 (viață) „ 10.981.322—
Fonduri de întemeiere și de rezervă . . . . . 2.520.492—

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit gratuit, cum și orice informații în birourile Direcțiunei, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.

Prosoane versate în acuziții, cari au legături în cercuri bune, se primesc în serviciul institutului în condiții favorabile. 767 12—

Un băiat 840 8-3

se primește ca învățcel de prăvălie la Nicolae N. Țintea comerciant, Săliște (comit. Sibiiului).

MILIOANE

folosește contra

TUSEI

răgușelei, catarului, flegmei, catarului bronchial și de gât

Caramellele de piept

ale **Kaiser** „Trei brazi”

6100 atestată de medici și privați, întărită prin notar public, garantează succesul sigur.

Bomboane foarte bune și gustoase.

1 pachet 20 și 40 bani, 1 dosă 60 bani.

Se capătă în toate apotecile, drogueriile și prăvăliile de coloniale mai de frunte.

Doi băieți.

În prăvălia subscrișului să primească imediat 2 băieți ca **învățceli**, pe lângă condițiuni favorabile.

847 2-3 **Ioan D. Bârsan**, în Săliște (Szelistye).

Ludovic Ferencz,

ȘOITOR DE BĂRBAȚI

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de toamnă și iarnă în mare asortiment.

noutățile 723 101-

Acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete, și haine de bărbat, cu prețuri foarte moderate.

Rezoseblă atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisuri și „Anglam”, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage rezoseblă atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articole de uniformă, după prescripțiile croitorului cel mai nou.

PRIMUL ATELIER DE MAȘINI
în OCNA-SIBIIULUI

Aducem la cunoștință onoratului public, că ne-am mărit atelierul nostru de mașini, în care primim și executăm tot felul de **mașini speciale și agricole**. Anume: **motoare, mori, garnituri de îmblătit**, precum și **apaducturi, instalațiuni de lumină electrică, construcțiuni de fer** pentru **edificii**, cu prețurile cele mai moderate.

Cu toată stima:

BUZDUGHINĂ și STANCIU
Ocna-Sibiiului, Sospatak utca 8.

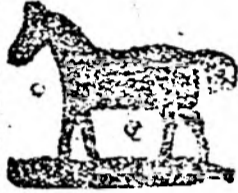
472 24-

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)

Strada Cisnădiei 45. SIBIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru căroșat, călărit, vânat, sport și voiaj, poclăzi și procovături, portmonee și bretele soflete și alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate. Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârșobi) permanent în deposit. 62 53-

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin. Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco. Comande prin poștă se efectuează prompt și conștientios. Mare deposit de hamuri pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (toluri) de cai și cofere de călătarie.

Nu-i reclamă, — ci e fapt

că fiecare în interesul său propriu numai în

Warenhaus Grünberger

să facă cumpărări de 736 14-

Haine pentru domni, dame, băieți, fete și copii

bluse, rochii, jupoane, negligés și costume pentru dame.

Mare alegere!
Prețuri fără concurență!

Cel mai mare deposit de blănării!

Strada Cisnădiei. Palatul comandei de corp.

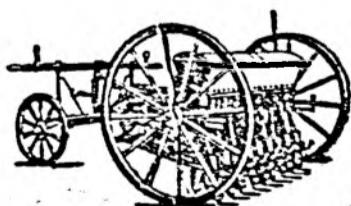
Frații Gömöri

Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier

Magazin dela fabrică pentru mașini economice

Budapesta, IX., Boráros-tér Nr. 2.

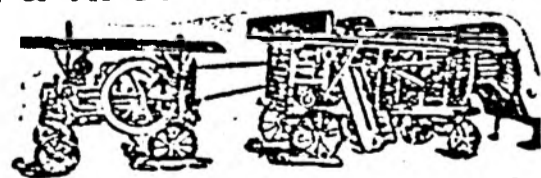
K. & R. Jezek în Blansko.

Recomandăm mașinile de sămănat, construcție tare, cu aparat de săpat și sămănat cucuruz, sistemul cel mai nou, care corespunde într-o foarte mare măsură la toate timpurile de față.

Mașinile de îmblătit cu motor, instalațiile de mori și mașinile de sămănat, pe cari le-au liferat firma **FRAȚII GÖMÖRI** sunt bine primite în toată țara, de aceea ne recomandăm onorațiilor economi.

Mai departe recomandăm următoarele mașini speciale: tăvăluguri pentru zdrobitul pietrișului cu suluri de piatră și cilindru cernător, spre a se folosi la petriș mărunt și mai mare; cum și a se mână

Garnituri de îmblătit cu motor distins cu numeroase premii prime, liferăm pe lângă deplină garanție și condiții avantajoase de plată. Pentru instruirea la purtarea mașinilor de îmblătit trimitem gratis un monteur la fața locului.

cu apă, abur sau motor. Mașini pentru fabricarea de cărămidă, instalații complete pentru țiglarie, mașini pentru producerea cimentului și spargerea pietrii.

Cumpărători serioși, cari se interesează de mașinile noastre, îi cercetăm noi acasă personal pe speșele noastre, prin ceace cumpărătorii cunosc proviziunea agentului, ajung deci mai ieftin la posesiunea mașinii și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

Beutură escelentă și cu gust bun, care produce sânge. — Recomandată de medici contra boalei de anemie, lipsă de sânge, nervositate, reconvalescență.

Influențează producerea sângelui, întărind mușchi și nervii, dă apetit fără a avea ceva urmări neplăcute asupra stomacului sau la dinți.

Prețul unei sticle mari Cor. 3.50, una mică Cor. 2.—. Se capătă în toate notecele.

Depozitul principal la:

GUIDO FABRITIUS,
apotecar în Sibiu. 591 95—

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă se răspândește pretutindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop să ofere îndosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI”.

Informații să dau și comanda să primesc la administrația FOII POPORULUI.

Mare asortiment de Crăciun.

Vânzare ocazională

de mătasuri, postavuri, barcheturi, lingerie și diferite stoffe de

Bluse și Haine

Prețurile cele mai ieftine!

Magazin de modă pentru dame și bărbați 590 1—

Rudolf Trentina

Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 25.

TUSA

răgușeala și calarul le vindecă mai bine
Bomboanele Pemete ale lui Réthy

La cumpărare trebuie avut de grijă și să se ceară anume bomboane Réthy, deoarece sunt multe imitațiuni, cari nu ajută nimic.

Prețul: o cutie 60 bani, o cutie mare 1 cor.

De vânzare peste tot local. 755 3—6

Renume universal

are ciasul de buzunar marca „Sirena”, 14 cor. aur american double, anker-remontor ce merge 36 de oare. Prin cumpărarea întregii producții din aceste ciasuri, mă aflu singur în poziție a putea oferi pentru prețul grozav de ieftin de 4 cor. 90 bani acest cias, care posedă un mecanism prima e-vețian, astfel că nici nu se poate deosebi de un cias de aur, ce costă 100 cor. Pentru mersul regulat garantez 5 ani.

1 bucată 4 cor. 90 bani, 2 bucăți 9 cor. 60 bani, Mai departe oferesc un cias Gloria, de argint, pentru buzunar, cu 3 cor. 60 bani. La oricare cias se alătură în cinste un lanț elegant aurit. Nu e nici un risc, Schimbarea e permisă sau se dau banii înapoi. Trimiterea cu rambursă prin

721 1—4

S. Kohane, export de ciasuri
Krahu, Sebastiangasse Nr. 15.

Mobile

în toate stilurile, cea mai solidă executare

moderne

834 12—

pe lângă garanția recomandă

Emil Petruțiu

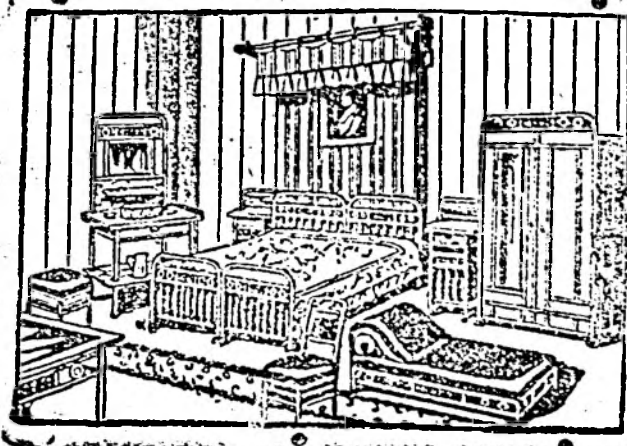
fabrică de mobile.

Telefon Nr. 47 cu legătură în întreg comitatul.

Sibiu, Salzgasse Nr. 37.

Expoziție de mobilă zilnic deschisă, fără silă de cumpărate.

Primesc și execut toate lucrările de lipsă la biserică nouă și vechi.

500.000 de pași

poate umbla cu așa o păreche de papuci sau cizme, cari sunt cumpărate din atelierul meu sau provăzute cu numele **George Limpede.**

Gratis reparaz

orice încălțăminte socotind dela cumpărare 3 luni, dacă în acest timp e do lipsă ceva reparare.

589 21—

George Limpede

Sibiu, Piața Brânzei Nr. 9.

Berea albă și neagră

din

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate. 724 84—

Nici o bere

nu întrece

Berea de Trei-Stejari

Oă berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu.

Mare atentiune!

Sam. Wagner.

Prima turnătorie de fer Sibiliană, Fabrică de mașini agricole, Atelier de mori și prăvălie de fer.

Recomandă cu cea mai mare căldură bogatul meu asortiment de tot felul de **motoare dela prima fabrică**, dela cel mai mic și până la cel mai mare; asemenea și **mașini de treerat** din renumita **fabrică Hofherr** dela cea mai mică și până la cea mai mare; numai puțin recomandă și tot felul de articole pentru edificări precum:

Cement de Portland și Roman din Beocin, Traverse, Trestie, Carton câtrănit pentru învâlit, **Pânză de sârmă** pentru îngrădit, precum și ori ce fel de ferărie aparținătoare la edificări.

Toate pe lângă cea mai strictă garanție cu prețuri foarte moderate și condițiuni de plată avantajoase

Nu vă grăbiți a comanda din alt loc, — până nu veți vizita prima linie aceasta mare și bine asortată fabrică.

Efectuarea se face prompt și conștientios.

Feriți-vă stimați agricultori a nu cumpăra imitații și vă feriți de escroc.

581 31—